

מזרח חדש (אוי קלט)
עיתון יומי בלתי מפלגתי בשפה ההוגרית.
העורך: ד"ר א. מרטון האורני; דוד שן
המרי: מרחה חדש בע"מ. ת.א. רח' הנגב 11.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

A minisztertanács elfogadta Ben Gurion javaslatát a határok védelmére

Tovább folyik a vita a kormány külpolitikájáról

Jeruzsálem (Az Uj Kelet tudósítójától): Politikai körökből szerzett értesülés szerint a tegnapi rendkívüli minisztertanács, amelyen a múlt vasárnap megkezdett külpolitikai vitát folytatták, nem hozott változást a kormány külpolitikai vonalában. Izrael meg fogja őrizni független politikai vonalát.

Az ülés kezdetén a kiáncionista miniszterek szóba hozták Dávid Ben Gurion hadügyminiszternek a függetlenségi napon Rámát-Gánban tartott beszédét és kifogásolták annak éles külpolitikai megnyilatkozását.

Ben Gurion válaszában hangsúlyozta, hogy mindaz, amit a függetlenségi napon elmondott, a kormány többségének a nézetét fejezi ki. A minisztertanács ezután elfogadta Ben Gurionnak a határok védelméről szóló javaslatát, amelynek egyik lényeges pontja, hogy a határvidéket, különösen a Gááll északi részén, valamint a Negevben minél sürdűbben be fogják telepíteni.

Utána folytatták Mose Sáret miniszterelnök vasárnap ki külpolitikai expozéja feletti vitát. A kialakult kép

szintén a kormány a továbbiakban is a Nyugattal való barátság alapján áll, az Egyesült Államok kormányának Izráellel szembeni véleménye viszont úgy szól, hogy mielőtt Izráel bármilyen védelmi szervezethez csatlakozhatna, amely a Nyugattal kíván együttműködni, előzőleg rendeznie kell az arab országokkal fennálló ellentétet.

A kormány úgy határozott, hogy a közel választásokra való tekintettel, egyelőre semmiféle kezdeményezés lépést nem tesz külpolitikai téren.

Ujabb kétórás ágyutüz a gázai határon

Az egyiptomiak ismét aláaknázták az izráeli járőrök által használt ösvényt

Tel-Aviv (Az Uj Kelet katonai tudósítójától) Tegnapi újabb tüzérségi párbaj zajlott le Ejn Háslosá kibucnál. A hadsereg szövívője közölte, hogy tegnap délelőtt egy izráeli járőr szokásos körútján a határral párhuzamos mezei úton aknát fedezett fel. Egyiptomi állásból gépfegyver- és aknavetőtüzet zúdítottak a járőrre, amire izráeli oldalról ágyútűzzel válaszoltak és elhallgattatták az egyiptomi hadállást.

Elmennek az UNO-megfigyelőkért Tudósítónk a támadásról a következőkben számol be: Tegnapi délelőtt 10 óra körül néhány kommandarból álló járőr indult el a hírhedt ösvényen, amelyet az egyiptomiak már olyan sokszor aláaknáztak. Amikor a járőr a Kiszufim és Nirim kibucok között fekvő Ejn Háslosá térségébe került, a katonái aknafelderítő műszer segítségével észrevették, hogy az út alá van aknáva. A patrul egy része a helyszínen maradt és tüzelőállást foglalt, míg a másik része elment, hogy az UNO megfigyelőit a helyszínre hozza. Ezalatt az egyiptomi hadállásból gépfegyverrel kezdtek löni, amire a járőr gépfegyvertűzzel válaszolt. Ekkor az egyiptomiak aknavetőtüzet nyitottak és erre szólaltak meg az ágyúk az izráeli oldalal. Az egyiptomi hadállás két óráig tartó tűz után némult el.

Egyik akna a másik fölött Az események lezajlása után érkeztek a helyszínre az UNO megfigyelői, akiknek jelenlétében az izráeli járőr katonái kiemelték az aknát a földből. Legnagyobb meglepetésükre, az első akna alatt egy másik is volt. Az egyiptomiak nyilvánvaló célja az aknakutatók megtervezése volt, mert miután az első aknát kiemelték, egy vigyázatlan mozdulat következtében az alatta lévő második, felrobban. A katonák éberségének köszönhető, hogy a jelenlévő nem repültek a levegőbe.

Izráel panaszt nyújtott be az Egyiptommal közös fegyverszüneti bizottsághoz és rendkívüli ülés összehívását kérte.

Kiből jövő beszivárgókat szalasztottak meg Tegnapielőtt hajnalban Ludd-tól északkeletre egy izráeli járőr Transzjordániából, minden valószínűség szerint a hírhedt Kibie faluból jött beszivárgókra bukkant. A járőr tüzet nyitott rájuk, mire az arabok a határon túlra menekültek.

Az egyiptomi jelentés Gáza, (UP). Egyiptomi katonai szövívő tegnap azt közölte az újságírókkal, hogy izráeli katonai erő automata fegyverekkel lött a Kán Jurniz környékén lévő egyiptomi katonai állásokra. A szövívő kijelentette, hogy a tűzharc két óra hosszat tartott,

de egyiptomi részről nem történt sebesülés. Az UNO megfigyelői az incidens helyszínére érkeztek. Az egyiptomi-izráeli fegyverszüneti bizottság ma ül össze, amely két egyiptomi és egy izráeli panaszról tárgyal.

Érdekes, hogy az egyiptomi szövívő nem tett említést az izráeli részről leadott ágyútűzről. Jeruzsálem, (Az Uj Kelet tudósítójától) — Burns tábornok és politikai tanácsadója, Vigier ezredes tegnap a külügyminisztériumban tett látogatást, ahol hosszas tárgyalást folytattak Walter Ejtán államtitkárral és a fegyverszüneti bizottság osztályvezetőjével.

As egységes május elsejei felvonulás valass lesz a bandungi konferenciára

Közel 200 teherautó fogja bemutatni a Hisztdrut tevékenységét

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). A május elsejei felvonuláson, amely vasárnap délután fél 4 óra körül kezdődik a Ben Jehuda és a Gordon utca sarkáról, 25 ezer ember részvételére számítanak, — köztöte tegnap a május elsejei felvonulást a Schaechter, a telavivi munkástanács főtárhára.

A felvonuláson a Hisztdrut bemutatja gazdasági, szervezeti és más téren elért eredményeit is. Többek között 180 teherautót vonultatnak fel, amelyeken papírmasséből készült ábrák és diagrammák szemléltetik a Hisztdrut szerzőgazdó tevékenységét.

Az idén egységes felvonulás lesz, miután a Mápám és az Achdut Ávodá lemondtak a szombatra tervezett külön tüntetéséről. A Hisztdrut felvonulás élén a Mápáj, Mápám és Achdut Ávodá 150—150 tagból álló küldöttsége haladnak, melyek egyenlő nagyságu transzparenst visznek, ezzel

a felirattal: „A cháluci cionizmusért, — a szocializmus megvalósításáért.”

A kommunisták is kérték, hogy küldöttségük részt vehessen a felvonuláson. A kérs teljesítését attól tették függővé, hogy hajlandó-e a kommunista párt ilyen szövegű transzparenst alatt felvonulni?

Az idei május elsejei jel-szavak, a bandungi konferencia jegyében állnak. A politikai jelmondatok követelik, hogy a világ proletariátusai támogassák az izráeli munkásság ügyét. Egy másik jelszó így hangzik: „A béke, az alkotás és a haladás igéjét hirdetjük Ázsia népeinek.” Végül:

„Válasszunk a bandungi konferenciának, — szorosabbra fogjuk a kapcsolatot Ázsia dolgozóival.” Ezeket a jelmondatokat a Hisztdrut központi vezetőségének különbözősége dolgozta ki, amelynek élén Reuvén Barkatt, a politikai osztály vezetője állott.

Eisenhower semmi okot nem lát a nagyhatalmi találkozóra

Határozott érzése, hogy a nemzetközi feszültség csökkenőben van

Eden a Szovjetunióval esedékes tárgyalásokról

London, (UP). „Teljes mértékben hajlandó vagyok találkozni Bulganin marsallal — mondotta tegnap Eden miniszterelnök az angol parlamentben. — A párisi szerződések jóváhagyása, amely lehetővé teszi Németország felfegyverzését, valamint az osztrák problémák közeli megoldása közelebb hozták a Kelet és Nyugat találkozóját. Már előre közöltük, hogy Ausztria kérdésében csak a párisi szerződések jóváhagyása után tárgyalhatunk a Szovjetunióval. Most haladást értünk el ebben az irányban. Ez logikus következménye a Nyugat egységén alapuló politikának, —

folytatta Eden. — Anglia most hajlandó tárgyalni a Szovjetunióval, akár külügyminiszterek, akár miniszterelnökök találkozásánál. A nyugati nagyhatalmak megbízottai állandó tárgyalásokat folytatnak Londonban, hogy megállapítsák a nyugati hatalmak egységes vonalát, a Kelet és Nyugat konferenciáján. Már a legközelebbi időben több téren sor kerül keleti és nyugati megbízottak tárgyalásaira. Az angol kormány azonban eddig még nem fordult közvetlenül a szovjetkormányhoz, hogy közölje vele közvetlen tárgyalásokra vonatkozó hajlandóságát.

Fokozatosan tisztázni akarjuk a szovjet kormányral a megegyezés lehetőségét valamennyi viszállyos kérdésben. Reméljük, hogy már a közeljövőben létrejön a megegyezés a találkozókoról.

A nagyhatalmi megbeszélések ezúttal elsődlegesen vesz részt Nyugat-Németország küldöttsége is. Hága (AFP). A holland parlament felsőháza 32 szavattal 2 ellen jóváhagyta a párisi szerződésekkel. Ezzel befejeződött a ratifikálási tárgyalások sorozata.

Washington, (USIS). Eisenhower elnök heti sajtókonferenciáján kijelentette, hogy pillanatnyilag nem lát semmi okot a négy nagyhatalom vezetőinek találkozójára. Lehetséges, hogy az osztrák béke megkötése esetleg majd ilyen találkozóhoz vezet. Erre főleg akkor kerülhet sor, ha a külügyminiszterek tárgyalásai oly kérdésekhez vezetnek, amelyek a kormányfők megbeszéléseit kívánják meg.

Eisenhower közölte, hogy véleménye szerint a nemzetközi feszültség csökkenőben van. Derülésének okát sajtómagának is nehéz meghatározni, de határozottan az az érzése, hogy a helyzet javult — mondotta az elnök.

Burma és Pakisztán közvetít a formózái kérdésben

Rangoon (UP). — Csue En Láj kínai miniszterelnök tegnap Burma fővárosába érkezett. Utazását szigorúan titokban tartották. Ismeretes, hogy U Nu bur-

mai miniszterelnök felajánlotta közvetítését a formózái vizállyban. Az amerikai kormány viszont Pakisztán közvetítését kérte. Pakisztán miniszterelnöke közölte, hogy Kína hajlandó szabadonbocsátani a kémkedés miatt elítélt amerikai repülőtszkeket, „ha Amerika komolyan kimutatja békeakaratát.”

Washingtonban kedvezően ítélik meg a béketárgyalások kilátásait, miután Eisenhower elnök sajtókonferenciáján tett nyilatkozatában helyreigazította külügyminiszterének előző nyilatkozatait és világosan közölte, hogy fegyverszüneti tárgyalásokat Csang Káj Sek nélkül is lehet tartani. Ugyanakkor Csue En Láj Bandungban azt fejtegette, hogy Csang Káj Sek és Peiking viszonya Kína belügye, viszont a fegyverszünet nemzetközi kérdés.

New-Delhi (UP). Pandit Nehru miniszterelnök, aki tegnap Abdul Nasser egyiptomi miniszterelnök kíséretében érkezett vissza Bandungból, kijelentette, hogy rendkívül sürdűsnek tartja a formózái tárgyalások megkezdését.

Nagy a riadalom Amerikában a dr. Salk-féle oltások körül

New York, (UP). Amerikában óriási izgalmat váltott ki, hogy 11 gyermek, akit a dr. Salk-féle szérummal oltottak be, gyermekbénulást kapott. Megállapították hogy mind a hat gyermek a Barkeley-egyetem laboratóriumában előállított szérumból kapott oltást és a hatóságok azonnal letiltották a készítménynek a használatát.

Amerikai orvosok véleménye szerint az egyik gyermek az amerikai segélyprogram 126 ezer dollárt utalt ki Egyiptomnak repülőteri felszerelés beszerzésére.

gyi cég által előállított Salk-szérumban felfedezett hibák az elhamarkodás következményei. Túlásagosan meggyorsították az előállítás és ennek következtében meglazult a gyártásnál eddig alkalmazott szigorú felügyelet. A tömeges oltásnál is hiányzott a megfelelő gondos előkészítés és könnyen lehetséges, hogy az a tizenegy gyerek, aki az oltás után betegedett meg, már előzőleg meg volt fertőzve.

Eddig még nincs tudományos bizonyíték arra, hogy az oltás okozta volna a betegséget, viszont valószínű, hogy az oltás következtében fokozott erővel tört ki a gyerekekben lappangó betegség. Az egészségügyi hatóságok továbbra is teljes bizalommal viseltetnek dr. Salk széruma iránt.

„Barátságatlan gesztus”

Moszkva, (AFP). A hivatalos szovjet sajtóiroda beiruti tudósítója tegnap Izráel elleni támadásra használta fel azt az amnesztitát, amelyet Ben Gurion hadügyminiszter adott a függetlenségi nap alkalmából egy tikkos szervezet tagjainak. A Tass jelentése szerint a most szabadlábra helyezett fiatalembereket a telavivi szovjetkövetség ellen 1953 januárjában elkövetett merénylettel és a csehszlovák követéséggel szemben vádolták és ezért ítélték őket hosszabb fegyházbüntetésre. „Szabadlábra helyezésük barátságatlan gesztus a Szovjetunióval és Csehszlovákiával szemben” — mondja a Tass libáni tudósítója.

ZAMATOS KÁVÉ csak SHAVIT -TAL

MÁTYÁS BABA ÉS NEUMANN SIMON BNE-BRAK WIEN HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy hogy hosszú évek... Norbert Florin

Mindazoknak, akik felejtethetetlen, drága feleségem, édesanyáink BERGER GYULANÉ 71

Davidovits Mórné (ETELKA) Kfár-Ono — Budapest SÍRKÖAVATASÁT

A DAVAR vezércikkében a Függetlenségi Nap nagy katonai parádéját méltatja. „Ugy érezzük, hogy fennállásunk idejének nehezebb napjait éljük, mert úgy látjuk, mintha a világ népei megint hajlandók lennének vélt érdekeik oltárán feláldozni bennünket, mint történelmünk folyamán nem egyszer. Eppen ezért akaruk kinyilvánítani azt a töretlen meggyőződésünket, hogy nincs ember a mi körünkben, aki elszántságunkban és hősi hejtállásunkban kételkedni merészelne. Mindazok a tömegek és különösen az ifjúságnak a tömege és a gyermekesereg, amelyek az ország városainak és falvainak az utcáin Izrael összes törzseit képviselik, valóban arra intenek bennünket, hogy a végső döntést vitathatalanul a mi kezünkben van és hogy az egyetlen eszköz, amivel célt érhetünk, az összetartás és az egymáshoz való szoros felzárkózás.

A HAAREC a Függetlenségi Napot méltatva, Ben Gurionnak a beszédével foglalkozik. A lap a hadügyminiszter retorikái készségét és különösen a beszéd bibliai szellemű emelkedettségét méltatja, de kifogásolja a beszédnek egy passzusát, amely a nagyhatalmakkal szemben nem nélkülözött bizonyos provokatív hanghordozást és amely a világ népeit állandóan a régi zsidó nomenklaturából vett „gő” megjelöléssel illette. A Háarec szerint egész galuti történetünknek egy kellemetlen negatívuma volt a kisebbségi érzés, amely népünket eltöltötte. A cionizmus eszméjének és évtizedes önállósági törekvéseinknek egyik legtöbb célja volt éppen ennek a kisebbségi érzetünknek az életünkben való kiküszöbölése. Es bár Ben Gurionnak tökéletesen igaz van, amíg a hétvése állam nagy eredményeit felsorakoztatva, a cionizmus régi jelszavára, a népi őnségekre hivatkozik és mint legtöbb ütköztetőjára, saját erőnkre utal, mégis éppen azért, mert nagyon jól ismerjük az általa is kihangsúlyozott „szerény helyünket” a nagyvilágban, nem szabad, hogy a régi, részben fennhőző és részben magunkat lealacsonyító kifejezésekkel zavarjuk a köztünk és a nagyvilág között fennálló viszonyunkat. Inkább igyekezzünk leszoktatni magunkat az ilyen és hasonló kifejezések használatától.

A „HABOKER” vezércikkében Dávid Ben Gurionnak a Függetlenségi Napon elmondott beszédével foglalkozva, ugyancsak a beszédnek vitázó hangját teszi szóvá. A lap nem hiszi, hogy a Függetlenségi-napi katonai díszszemle volt a legalkalmasabb hely ahhoz, hogy a hadügyminiszter ilyen nagyfontosságú külpolitikai nyilatkozatot tegyen. Nem titok — folytatja a Háboker, — hogy a Ben Gurion által érintett problémák közül nem egy olyan, amelynek tekintetében a vélemények még a kor mányon belül is eltérnek. Nem tudjuk tehát, hogy kinek a bejegyzésével adott tegnap „gettet” Ben Gurion a világ nagyhatalmainak. Es mindezt az elnöknek, a kormányznak és az egész külföldi diplomáciai karnak a jelenlétében. A hadügyminiszter többször is visszatért a beszédében arra a megállapítására, hogy saját sorsunk intézésében nem fogjuk magunkat állandóan „az értelem”-re hivatkozni, hanem a véleményéhez tartani. Mi azonban azt hisszük, hogy az utunkban álló rengeteg nehézségnek a leküzdésére céljából minden felkészültségünk mellett is jó lesz, ha az értelemnek és józan ész-

Truman egyenlőséget követel Izrael és az arabok részére

Teljesen egyetért az amerikai AFL szakszervezeti szövetség elnökével

Chicago (STA). Harry Truman, Amerika volt elnöke egy sajtókonferencia keretében kijelentette, hogy a közkeletű fegyverkezésben teljes egyenlőséget kell biztosítani a két félnek és Izraelnek meg kell adni a megfelelő helyet a Közelkelet védelmi intézkedéseiben. Truman hangsúlyozta, hogy elnöksége idején egyaránt tevékenykedett Izrael és az arab államok érdekében. Nyugalombavonulása óta is találkozik Izraeli és arab delegátusokkal és eléjük terjesztette tervét valamennyi közkeletű nép jólétének, függetlenségének és gazdasági fejlődésének biztosítására.

Truman teljesen egyetért az AFL szakszervezeti szövetség elnökével, George Meanyval, aki kijelentette,

Uj erők az „UJ SZINHÁZ”-nál

Nemcsak a festetlen égbolt világának színpadán, hanem a festett színpadi világ égboltozatán is tűnnek fel néha új csillagok. — Az „UJ SZINHÁZ” (színeszköoperatív) bemutató darabjában, a „Meddig fogsz szeretni?” kitűnő és mulatságos zenésjátékban a népszerű primadonna Stephánides Ily főszereplő mellett két új csillag mutatkozik be. Az egyik a fiatal és tehetséges Gács Éva, aki a londoni királyi színiakadémiát végezte és úgy angliai, mint héber színpadon is sikerrel szerepelt már, — a másik az ugyancsak fiatal és színpadi rutinnal rendelkező Sági Mária.

A férfi szerepeket Kálmán Aladár, Faragó Sándor és Werner Géza, valamint a társulat két új tehetséges férfitagja Káldi Ernő és Kova Gábor alakítják. Az „UJ SZINHÁZ” kétségkívül érdekes bemutatója iránt a közönség máris nagy érdeklődést mutat. (*)

Lezajlott a HOH bálja

A telavivi HOH tradicionálissá vált Függetlenségi Napi bálja az Amerikai Cionisták Házában a legnagyobb siker jegyében zajlott le. A nagyszámú közönség soraiban néhány magyarajkú külföldi turista is megjelent. Az est fénypontja a szépségverseny volt. Pásztor Béla vezetésével a zsűri az első díjat Mühlhoffer Juditnak ítélte. Első udvarhölgyeül Popper Verát, a Hitachdut Oléj Jugoszlávia tavalyi szépségkirálynőjét választották, második udvar hölgy pedig Kovács Mirjám lett.

Az ajándéktárgyakat a Rowal (Dizengoff utca), Dávidi és Iris cégek adományozták. A bál emelkedett hangulata jellemző, hogy a közönség csak hajnali három után kezdett oszladozni.

Szulejman Tukan, transzjordán miniszter tegnap betűjuttotta lemondását, amelyet Huszsein király elfogadott.

nek a követelményeivel igenis számolni fogunk.

A „ZMÁNIM” a Ben Gurion-beszéddel foglalkozva, amely a lap szerint a politikai életbe való visszatérése óta Ben Gurionnak első nagy politikai megnyilatkozása volt, kiemeli a beszéd nagyvonalúságát, gyönyörű bibliai vonatkozásait és a prófétai gondolatot: „az örök zsidó génius nem fog eserbahagyni bennünket”. A lap szerint azonban a beszéd jelentősége nem retorikai szépségében van, hanem elsősorban a „saját irányunkban való orientáción”, amely tudvalevőleg Ben Gurionnak régi jelszava. Ennek ellenére is — mondja a Zmánim — azt hisszük, hogy ennek a gondolatnak a kifejtésében a hadügyminiszter a kelleténél tovább ment és szavaiból London, Washington, Mo-

hogy az amerikai szakszervezeteknek érdekük Izrael fennállása. Meany felszólította az amerikai kormányt, hogy tegyen lépéseket az arab-izraeli feszültség csökkentésére és vessen véget az izraeli arabok feluszításának.

Rádió

PENTEK
6.30: Máj tovu, 6.35: reggeli torna, 6.45: zenélő óra, 7: hírek, 7.15: reggeli zene, 12: déli zene, szólólista Simson Bar-Nol, 12.30: a hadsereg zenekarának hangversenye, vezényel Salom Riklin, 12.50: kívánsághangverseny a Körnázak és üdülők részére, 17: klasszikus zene kívánsághangversenye: Mozart: Bji zene, vezényel Bruno Walter; Hacsaturján: zongoraverseny, vezényel Ormányi Jenő, 18: hírek, 18.15: hírek könnyű héber nyelven, 19: könnyű zene a Kol Jiszráel zenekarának előadásában. — 20.15: T'nách-részletek, 20.30: hírek, 21: péntekesti hangverseny: Copernic: Concerto; — Beethoven: Kreutzer-szónata, előadja Zino Francescatti és Robert Casadassi; Britten: Egyszerű szimfónia; Mozart: Divertimento No. 15, 22.30: hazai dalok, 23: hírszereglőadás.

PÁRHUZAMOS MŰSOR
H í r e k: angol 13.45, 22.15; francia 14, 18.30; jiddis 19.30; román 20.45; magyar 21 órakor.
Kol Clon Lázóla — jiddis műsor 33.3 m. rövidhullám
19.15: cházandálok, 19.24: politikai csavargás, 19.34: péntekesti gyertyagyújtás, 19.55: hírek.
Egyetemes gyűlésterületek (éjfélig)
TEL-AVIV: Melehet, Sheinkin u. 50, tel. 3502; Ben Jehuda, Ben Jehuda 142, tel. 23535; Kosowitz, Hajarlon 22, tel. 3566; „Aujja”, Haalja 23, tel. 48609; Hadassza, Schunat Hatikva, tel. 67684; — JAFFA: Briut, Rechov 3/16; — RAMAT-GAN: Hygea, Arlozoroff 81; Amit, Modin 130; BNE BRAK; Rechov Rási; CHOLON: Scheinlin, Rechov Sokolov.

SZOMBAT
7.30: Adon Olám, 8.30: hírek, 8.40: izraeli dalok, 9: szombat- reggeli hangverseny: Debussy: Gigue, vezényel Pierre Monteux; — Csajkovszki: Szvit No. 1., vezényel Walter Goehr, 9.45: operett és filmdalok, szólólista Simson Par-Nol, — 10.45: a koncertteremből; Lalo: eselőverseny, előadja Maurice Marechal; — Humperdinck: Nyitány a „Haansel és Gretl” c. operából, 11.30: „A függöny felgördül, 12.15: könnyű zene, 12.30: héber dalok kívánságműsora, — 13.30: hírek, 13.45: cházandálok, korszerű zene, Frank Pelleg előadásában, 16: könnyű zene, 16.30: operaszíndarab, 18: hírek, 18.15: hírek könnyű héber nyelven, — 19.30: népi táncok, 19.59: kérdés-felelet, Smuel Rozen műsora, — 20.15: T'nách-részletek (Thullim 11-12.), 20.30: hírek, 21: május elsejei műsor, 22: Bach: hegedűverseny d-moll, előadja Szigeti József, 22.25: népi táncok, 22.40: tánczene, 23: hírszereglőadás, — 23: tánczene.

PÁRHUZAMOS MŰSOR
H í r e k: angol 13.45, 22.15; francia 14, 18.30; jiddis 19.30; román 20.45; magyar 21 órakor.
Kol Clon Lázóla — jiddis műsor 33.3 m. rövidhullám
19.15: Zenei bevezető, 19.19: hírek, 19.24: politikai csavargás.
Egyetemes gyűlésterületek (éjfélig)
TEL-AVIV: Dr. Kolberg, Allenby 28., tel. 23335; Bilski, Kikar Dizengoff 2, tel. 26348; Jafe, Ben Jehuda 172, tel. 24543; dr. Mchlin, Allenby 112, tel. 3253; Makkabi, Schunat Makkabi Chaddassa; JAFFA: Noga-moc: mellett; RAMAT-GAN: Mazor, Bialik 50; GIVATAJIM: Tzabotjepelettel szemben; CHOLON: Tikva, Kikar Struma.

szkva és Bandung ellen bizonyos félre nem érthető gúnnyos hangnem volt kiérzhető. Mi ugyan tökéletesen osztjuk Ben Gurion abbéli nézetét, hogy létünk nem attól függ, hogy mit mondanak a népek, de mindez nem jelenti azt, hogy a népek véleményét és nyilatkozatait sem mibe vehetjük. Bizonyos, hogy népünk életében jöhetnek idők, amikor az ellenünk áskálódók és gyűlölködők fondorlata ellen egyetlen és utolsó menedékünk a saját erőnknek a felmutatása lehet, azonban ez nem jelenti azt, hogy ezt az utolsó kiutat mindennapi életünk ideológiájává tehetjük meg. Az ehhez hasonló beszédek talán sok tekintetben növelhetik belső tettekeségünket, de nem szolgálhatnak útmutatóul politikai hitvallásunk számára.

Amor

A labdarúgó-bajnokság első osztályában holnap jutnak el a résztvevő csapatok a célhoz vezető út közepéig. A bajnokság első fele a holnapi fordulóval befejezést nyer. A szombati mérkőzések nem szerezhetnek győzteseket azoknak a csapatoknak helyzetében, amelyek a bajnoki tabella legelején állnak, de éppen úgy kevésbé befolyásolhatják a legvégén elhelyezkedő csapatok rangsorát. Ennek ellenére is a legtöbb játéknak különös fontossága van mind a bajnokság végső helyezése szempontjából, mind pedig a kiesés kérdésében. Egészen más esélyekkel kezd a csapat a bajnokság második fordulóját, ha vezető pozíciója megintathatatlannul szilárd, mintha közvetlenül sarkában fenyegetik riválisai. Ugyanúgy más játékedvet mutat az az együttes, amely néhány kiharcolt ponttal biztosíthatja az első osztályban maradását, mint-ha annyira lemarad a többiek mögött, hogy a kieséstől nem menekülhet meg.

A forduló legérdekesebb mérkőzése kétségtelenül a két vezető Hápoel-együttes, a petach-tikvai és tel-avivi Hápoel találkozója. A bajnokság mérkőzései (elői a pályaválasztó): Hápoel Balfuria — Hápoel Haifa, Hápoel Chedera — Makkabi Rechovot, Hápoel Petach Tikva — Hápoel Tel Aviv, Makkabi Haifa — Makkabi Petach Tikva, Bétár Tel Aviv — Hápoel Kfar Szaba, Makkabi Tel Aviv — Hápoel Ramat Gan, Makkabi Natanja — Bétár Jeruzsálem. A mérkőzések kezdete délután 4 órakor, csupán a Makkabi Tel Aviv — Hápoel Ramat Gan játszanak délelőtt 10 órakor a jaffai Makkabi pályán.

A jaffai Hápoel-pályán szombat délután 3.30 órai kezdéssel a Hápoel sportnapéptét rendez, amelyben a főszerep a tornának jut. Diákok — tömegszabaddal rendelkezők — a Hápoel sportnapéptét, majd a Hápoel szertornaszövetség által vezetett tornagyűléseket korláton, nyújtón, talajon. Ennek az izgalmas és zenekar vezérelt változatos műsornak.

Nemzeti Vallásos Front

Hapoel Hamizrachi, Mizrachi, Partonkivüli Vallások
Hétfő vasárnap, 1955. május 1-én (ח' סיון ה'תש"ה) d. e. 10 órakor, a Bét Hápoel Hamizrachiban, Tel Aviv, Achad Haam utca 108., helyhatósági tanok összejövetele
városházi, községtanácsbéli és vallási tanácsbéli képviselőink részvételével.
Megnyitó: Mose Juszt.
Előadók: C. Bernstein, A. Bauer, M. D. Magid, V. M. Ball, J. Kariv, M. Krossmann, K. Goldreich, J. N. Háko-hén, T. Weingarten, J. Leslau.
Zárszó: Haráv Usplázi, Haráv Elinsohn.

Egyes községtanácsbéli tagjainkat, akik valamilyen okból nem kaptak meghívót, ezúton hívjuk meg.

Belügyminisztérium

A választások országos felügyelője

A harmadik Kneszet és a helyhatóságok választása

1. MINDEN IZRAELI POLGAR, aki 1954 december 31-én az ország lakosa volt és már betöltötte a 18-ik életévét, vagy annál többet, választói joggal rendelkezik és a neve benne van a harmadik Kneszet választási névjegyzékében, akár megkapta a „választói értesítést” (Hodá Lábocher), akár nem.
2. HA NEM KAPTA MEG A VALASZTOI ÉRTESTITEST, ez azt jelenti, hogy neve olyan választási urna listáján szerepel, amely nem estik jelenlegi lakásának a körzetébe.
3. MINDENKINEK 1955. MAJUS 12-IG joga van kérés benyújtani a harmadik Kneszet választói névjegyzékének kiigazítására. Ha valaki egyszer már fordult a belügyminisztériumhoz a választói jog ügyében, másodszor nem kell ezt megtennie. A választó biztos lehet abban, hogy 1955 június 3-ig választ kap, mert ez az utolsó terminus, ameddig a minisztériumnak válaszolnia kell a kérésekre.
4. PONTOSAN ÉS VILÁGOSAN TÖLTSE KI vigyázattal a fellebbezési űrlapot. Irja bele az összes kért adatokat, hogy zavartalanul lehessen a fellebbezéssel foglalkozni.
5. HA BE IS NYUJTOTTA KÉRESEKET 1955 április 14-ig, a harmadik Kneszet választásokra szóló választói névjegyzék kiigazításának napjáig, a neve még nem szerepelhet a megfelelő választókerület listáján. Akár szerepel a neve a jegyzékben, akár nem, — utóbbi esetben csak ha nincs választójoga, — külön értesítést kap arról, amely közölni fogja választókerületének a számát és amikor megjelenik a szavazóurnánál, a neve már szereplni fog a listában.
6. HA ELVESZITETTE A „VALASZTOI ÉRTESTITEST”, ne fellebbezzék a választókerület számára, a szavazás napja előtt külön tájékoztató hivatalok által majd rendelkezésre, ahol az összes kívánt felvilágosításokat megkaphatja.
7. A BELÜGYMINISZTERIUM NEM TÖRLI a választói névjegyzék-ből azokat, akiknek a „választói értesítést” nem tudták kiküldetni és visszahozták. Ezt csak abban az esetben teszi, ha erre vonatkozólag az illető a törvény értelmében kérést nyújt be és kétségen kívül bizonyítja, hogy nincs választójoga a harmadik Kneszet-választásokra. A név törölésről külön értesítés megy az érdekelteknek.
8. MINDEN LAKOS, AKI MEGKAPTA A „VALASZTOI ÉRTESTITEST” úgy tekintheti magát, mint akinek a neve benne van a választói névjegyzékben (a megfelelő választókerületben) a helyhatóságok választásaira is, ha nem kapott ellenkező értesítést a helyhatósági választások előkészítő bizottságától.
9. AZOK A KÉRVENYEK, AMELYEKET A BELÜGYMINISZTERIUMHOZ INTÉZTEK a harmadik Kneszet választások szavazói jogának biztosításával kapcsolatban nem érvényesek a helyhatósági választásokra is. Ebben a kérdésben tehát külön fellebbezést kell benyújtani abban a helységben, ahol a választó lakik.
10. SZEMÉLYAZONOSÁGI BIZONYÍTVÁNY (TEUDAT ZERUT) NEL KUL senki nem mehet szavazni. Ha nincs személyazonossági igazolványa, vagy ha az igazolvány nincs rendben, forduljon azonnal a legközelebbi bejelentőhivatalhoz az ügy rendezése érdekében.

A legnagyobb szenzáció:
Pészachke Bursztejn
és
Lilian Lux
„Lájbele Letz”
című zenés komédiában.
Holnap, ápr. 30. 8.30-kor
TEL-AVIV
az amerikai cionisták házában

O H E L
Tel-Aviv, ápr. 30. szombat
este 7.15 és 9.15-kor
A VESZÉLYES FORDULÓ
Tel-Aviv, máj. 1. vasárnap
SRAGA FEIBUSCH
A NEGEVBE MEGY
(A „Háargáz és az „Amcor” dolgozóinak)

A Hitachdut Oléj Hungaria
közleményei:
A telavivi HOH
EINSTEIN ALBERT-EMLEKESTJE
a Bét Chálucoet nagytérme-
ben (King George 35) 1955.
május 1-én este 8.30 órakor.
Előadók:
Dr. BERG JÓZSEF:
Einstein, a matematikus
JAMBOR FERENC:
Einstein, a zsidó és a tudós.

A H. O. H. héber tanfolyamán
május elsején megkezdődnek a
nyári kurzusok. — Uj osztályok
kezdők és haladók részére. Be-
iratkozás: minden nap este 6-9
óráig a Hásachar u. 2. sz. alatti
iskolában Gross tanárnál.
Munkát kaphat: villanyszerelő,
fehérnemű himző (munkát ki-
adók), szabász és varró női
osztázaiba.

Készítse el otthon
a legizetesebb fagyaltot
VITA
ICE
CREAM
MIX
כשר

A jeruzsálemi „Mizrachi”
magyar tagozata tudatja,
hogy az ünnepi szünet
után a szokásos hétfő esti
kultúrálódásait május 2-
án (ח' סיון) este 7 órakor,
a Jesájahu-u. 84. sz. alatti
helyiségében újra megkezd-
di. Előadást tart: M. Abugov
és Haráv B. Fischer.
Mindenkit szívesen lát a
vezetésénél. (*)

W. H. Robert
PRESEN
VOLI GEILER
ES
WALTER MORATH
A SVÁJCI
KABARÉSZINPAD
MA, április 29. CHOLON
Holnap, ápr. 30. TEL-AVIV
ZOA, 6.45, 9.15
május 1. RAMAT-GAN,
„Ordea”
május 2. NATANJA, „Eszer”
május 3. HAIFA, „May”
május 4. TEL-AVIV, ZOA, 8.30
május 5. JERUZSALEM,
YMCA
május 6. KIRJAT MOTZKIN

HABIMAH
Tel-Aviv, ápr. 30. szombat
este 7 és 9.45-kor
TEAHAZ
Tel-Aviv, máj. 1. vasárnap
LEAR KIRÁLY
(A Chevrát Háchasmál
dolgozóinak)

Készítse el otthon
a legizetesebb fagyaltot
VITA
ICE
CREAM
MIX
כשר

A jeruzsálemi „Mizrachi”
magyar tagozata tudatja,
hogy az ünnepi szünet
után a szokásos hétfő esti
kultúrálódásait május 2-
án (ח' סיון) este 7 órakor,
a Jesájahu-u. 84. sz. alatti
helyiségében újra megkezd-
di. Előadást tart: M. Abugov
és Haráv B. Fischer.
Mindenkit szívesen lát a
vezetésénél. (*)

Hogyan látja egy budapesti író a cionizmust és az antiszemitizmust?

— Balogh Elemér: „A cionizmus és antiszemitizmus igazi arca” —

A szóbanforgó könyv néhány héttel ezelőtt Pesten jelent meg, magyarul van írva és a cionizmusról szól. A 120 oldalas munkának célja a szocializmus igazságát új nézőpontból, „a cionizmus és antiszemitizmus igazi arcának a leleplezésével” bizonyítani. Így a szerző sokszor egyéni következtetésekre jut és a tényeket és adatokat emiatt nem egyszer forgatja ki.

Ilyen módszer alkalmazásával jut el a szerző odaig, hogy már nemcsak a cionizmus, sovinizmus és kapitalizmus eredménye néha egy anyaméhől, de a cionizmus és antiszemitizmus is teljesen azonos eredetű vezethető vissza. Így érkezik el a könyv vége felé az olyan bizarr megállapításokhoz, mint például, hogy a cionizmus és antiszemitizmus édes-testvérek, hiszen a nyilasok is azt hirdették, hogy a zsidókat vissza kell telepíteni Palesztinába és a cionisták is ugyanezt vallják. (111-ik oldal). Továbbá, hogy a cionizmusnak elmaradhatatlan szövegsége az antiszemitizmus, mert ha a zsidók jól énekel, nem mennek Palesztinába. (113. oldal).

A könyv első felének legnagyobb részét a zsidóüldözések és elnyomatásnak a magyar és az európai népek történetéből vett felsorolása teszi. Kezdi azzal a meghatározással, hogy a hadó biológia szerint az egész emberiség egy fajhoz tartozik, majd megállapítja, hogy a faji gyűlölködés célja a tömegek figyelmét elterelni a főelleneségről, a kizsákmányolókról, hogy a tömegek elkeseredését a bünbaknak kijátszott tömegek vezesse le. (9. oldal).

Objektív módon sorolja fel a magyar történelem sok zsidóellenes tulpajását és üldözését már az 1360-ik évi pestisjárvány és az 1526-ik mohácsi vész utáni zsidó üldözésektől kezdve, szól a különféle zsidó adókról s arról a már a feudális korszakban bevált módszerről, hogy a jobbágyok elkeseredését a nagyurak rendszeren zsidó-ellenes vérváddal igyekeznek levezetni. Így lesz a későbbi idők folyamán a szerző megállapítása szerint is a galúti zsidóság egy mindig kéznél levő eszköz, amelyet mindenre fel lehet használni.

Egyetértünk a szerzővel, a Horthy-féle antiszemitizmus korszakról és általában az antiszemitizmus szociális de magógiájáról tett megállapításával is: „Mi is a kapitalisták ellen akarunk harcolni mint ti, — mondja a fasizma demagógia a tájékozatlan munkásnak, — csak hogy ti azt mondjátok rá, hogy kapitalista, mi meg azt mondjuk, hogy zsidó-kapitalista. Így játszák ki aztán zsidóknak előbb csak a tőkét, aztán pedig minden tőkét.” (45-ik old.) Nagyon szívünkbe beszél akkor is, amikor megállapítja, hogy az antiszemitizmus demagógia puhított meg a magyar közvéleményt ahhoz, hogy elnézze ártatlan zsidók százezreinek embertelen lemészárlását. (47-ik oldal).

Mind ezek után azt hihetjük, hogy a szerző tökéle-

Irta: Salamon Mihály

tesen egyetért velünk a tekintetben, hogy a gálutot, minden rossznak a szülőanyját, likvidálni kell. De erről nincsen nála szó. B. E. mindezekből egészen más következtetésekre jut. Itt van a lényegbevágó különbség közöttünk és B. E. között. Abban, hogy mikor könyvének 57-ik oldalán a tőkésnek a fasizma rendszernek pénzzel való támogatását veti szemükre, ő elsősorban a tőke aljas eljárására gondol, mi ezzel szemben a gálutnak az aljasságára gondolunk, amely egyes zsidókat saját, vagy csak vélt érdekeik megvédése céljából ilyen alacsony lelkiüregre készítet. B. E. azt mondja: le a kapitalizmus-sal, végezzünk vele. Mi azt mondjuk: elsősorban is le a gálutal, menjünk haza és hordjuk ki magunkban, a magunk földjén ezeket a kérdéseket.

Nemzetről, népről, vagy a néptömegekről arról a törekvéséről, hogy saját territóriumukon maguk között éljenek, érthető okokból a szerző nem igen, vagy csak nagyon keveset beszél. Ehelyett haragjának minden nyilat a cionizmus felé lövi ki. Hogy a szegény zsidó munkás és a gazdag kapitalista zsidó egy és ugyanazon népek gyermeke, s hogy közöttük rokonság áll fenn, az B. E. szerint a legnagyobb hazugság, amit valaha a kapitalisták kitaláltak és csak természetes, hogy a cionizmus, amely ilyesmít hirdet, fasizma, kapitalista, sovinizma, sőt náci-mozgalom, amely azonban melleleg az antiszemitizmusnak is a legfőbb szülőanyja.

Az embernek a nemrég lelt szomorú korszak kell, hogy eszébe jusson, amikor a zsidóság volt a nemzetközi nagytőke, a cionizmus, de egy füst alatt a kommunizmusnak a képviselője is.

Ebben a tárgykörben különben B. E. többek között a következőket mondja: „Nem vitás, hogy a cionisták a zsidó sovinizmust, a faji önzést és más reakciós hagyományokat tartják a zsidóság lényegének.” „... a cionizmus azt tanítja, hogy a zsidóknak minden nemzsidó ellensége...” (82. old.). B. E. szerint a Talmud arra tanította az elnyomott zsidókat, hogy szeressék saját zsidó elnyomóikat és legyenek velük szolidárisak. (93. oldal). (Meg kell mondjuk, hogy a Talmudnak ilyen tanításáról nem tudunk, fordított megfogalmazásban azonban a tétel sokkal ismerősebb nekünk.)

Különösen figyelemreméltó azok a bűnök, amelyeket a szerző a cionizmus terhére ír. Például: „A cionizmus halálos ellensége az asszimilációnak.” „A cionizmus azt állítja, hogy az asszimiláció szerencsétlenség, mert megtagadja a zsidóságot lényegét.” (80-81. oldal). Tekintve, hogy a cionizmus szerint a zsidók között lehet akár szocialista, akár fasizta államrenddel szimpatizáló — mondja B. E. a 87-ik oldalon — azért van az, hogy a mai „palesztinai” zsidó államban egyre nyílabb tőkés diktatura valószínűleg meg. Talán ennek az állításnak a bizonyítására hozza fel a szerző a könyv egy későbbi fejezetében többek között azt, hogy az izraeli munkás éheznek, a szegény arabokat tömegével — egész falvakat együtt — deportálják és bár a mi legjobb tudásunk szerint mezőgazdasági termelésünk úgy a bevetett területek, mint a hozam szempontjából

2-4-szeresére emelkedett az állam fennállása óta, B. E. szerint gabona-termésünk a réginek a 25 százalékára esett vissza. (Az adatok abszolút autentikusak: A szerző szerint Mikunisz kommunista Kneszet-képviselőnkől származnak). Így jön vissza azután a szerző megint az általa komponált szimfónia állandó fő-tételére, a cionizmus, imperializmus és kapitalizmus azonoságára, amelynek a világban ható legfőbb segítő eszköze és szövetségese maga az antiszemitizmus, — miközben a magyarországi nagy zsidók, a Fellnerék, Bíró Pálók, Chorinok viselt dolgait is állandóan a cionisták fejéhez vagdalja és — cionistákról lévén szó, — átlátású vádakodásoktól sem riad vissza velük szemben.

„A cionista vezetők nem merik nyíltan zsidni a szovjetrendszert — mondja szerzőnk egy bizonyos Radicsis nevű autort idézővel (90-ik oldal), — a cionisták szerint nem biztos, hogy a szocializmus meg fogja szüntetni az antiszemitizmust.” Nagy szemrehányások között hangsúlyozza ki azután az egycélúság elvét a cionizmusban, amelynek minden érdekét, tehát osztályérdeket is alá kell rendelni, — közben természetesen előtte, hogy a sovinizmust és antiszemitizmust csak a szocializmus illetve — kommunizmus képes véglegesen megszüntetni és végre fenyegetően és megfellebbezhetetlen formában jeleníti ki: „A cionizmus a munkássztyál öntudatának homályosítását célzó tipikus burzsoá ideológia, amely holmi „osztályfelettlenség” látszatával igyekszik elhomályosítani az „egycélú” állam burzsoá, kizsákmányoló jellegét.” Hogy a cionisták a százszázalékos zsidó munkát követelik, az B. E. szerint szintén csak a zsidó vállalkozók profitját van hivatva növelni, stb.

A szocializmusnak és antiszemitizmusnak egymáshoz való viszonyáról szóló fejezet egyik passzusánál kértelenek vagyunk egy percre megállni, ott ahol a szerző a sorok íróját külön is szűkségesnek tartja aposztrófolni. Az illető fejezetben a népi demokráciának az antiszemitizmus ellen hozott szigorú törvényeiről szól B. E. és aztán ezt mondja: „Mégis Salamon Mihály a Magyar Cionista Szövetség egykori elnöke, 1948-ban egy írásában olyan változást állított, hogy a zsidóság sorosa egy-egy befogadó nép körében sokszor éppen akkor lett a legulyosabb, amikor az illető népek az életében haladó gondolatok indultak hódító utjukra”, — majd félre nem érthető céltalattal még hozzáfűzi: „Hogy ez a célság a mi népi demokráciánkra vonatkozik az nem kétséges.” (90-91. oldal).

Nos mindezt továbbra is fenntartjuk és állítjuk, hogy a gáluti zsidóság szerencsétlen elhelyezkedése folytán minden hirtelen változás, még a leghaladóbb irányú is, amely a gazdanép körében beáll, a zsidóság helyzetét szempontjából mindig nagy megrázkódtatást jelent. Több, mint negyven éve annak, hogy Arthur Ruppin a gáluti zsidóságra vonatkozó eme tételt felállította. — A zsidóságnak az egészségtelen elhelyezkedése, hogy egyik oldalán a kereskedő és tőkés réteget alkotja, a másik oldalán a

szellemi proletáriátus sorait duzzasztja fel — Ruppin szerint — szükségszerűen magával hozza, hogy minden társadalmi változás, vagy megrázkódtatás mindeképpen a zsidó tömegek hátán kell, hogy végbemenjen.

Tíz sorral lejjebb nem kisebb tekintély, mint maga a szerző siet S. M. segítségére a tétel bizonyításával. „De kétségtelen, hogy van a zsidóságnak egy rétege — mondja — a volt kapitalisták, akiknek határozottan rosszúl megy a soruk, mert üzemiüket (s tegyük hozzá, hogy üzletüket is) a népi demokrácia államosította, megfosztotta a kizsákmányolás lehetőségétől.” (91. oldal) Majd a következő oldalon: „Egész társadalmi rétegek semmisültek meg — mondják a cionisták.”

Szerintünk és sok jó szocialista szerint is minden elnyomott vagy idegenben élő néptömeg felemelkedésének első feltétele a nemzeti felszabadulás. A nemzeti felszabadulás a legelső feltétele az osztályharcnak is, amely minden modern társadalomnak ma természetes velejárója. Még a proletáriátusnak is először saját nemzeti territóriumán kell állnia, mert ez munkahelyének az alapja is. És ez mindvégig így lesz, míg a világban nemzetek lesznek s miután a nemzet fogalma még az osztálytagozódással is sokkal régebb, nincs semmi bizonyítékunk vagy reményünk arra, hogy az osztálykülönbségekkel együtt a nemzeti különbségek is eltűnnek majd. Hogy a saját nemzeti terület milyen fontossággal bír, — mondja Ber Borochov, — mutatja a bevándorló országokban még a legöntudatosabb munkások között is tapasztalható harc a munkahelyek miatt. A munkásságon belül való versenyt egyébként Marx is elismeri. Így csak természetes, hogy egyedül a szocializmus a zsidóságnak ezirányú problémáját sem képes megoldani.

Hogy mit jelent egy nemzetnek az önálló élete és maga felett való örendelkezési joga, bizonyítja Leninnek a nemzeti elnyomás elleni erőyes állásfoglalása, de mutatja a Szovjetunió nemzetiségi politikája is, amely a legszebb bizonyítéka annak, hogy a szocializmus a nemzeti gondolatnak is a felszabadítója. Gondoljunk csak a szerző a nagy szovjet területen élő különféle népekre és gondoljon az örmény népekre a világ minden részéből saját hazájukba, a szovjet által való begyűjtésére. Ezt a saját hazájába való hazatérést B. E. miért éppen a zsidó néptől akarja megtagadni? Egyébként is, az öngyilkosság mióta tartozik a népek életformájához?

Mi, nem szocialisták is tökéletesen egyetértünk azzal, amit a szocialista Ber Borochov erre vonatkozólag „Cionizmus — Szocializmus” c. művében mondott: „A többi népek saját nemzeti ügyükért harcolnak, — mondja ott Ber Borochov, — s ha ezt a harcot el is veszítik, nem örökre vesztik el, mert saját országukban maradnak és mindig meg lesz az alkalmuk, hogy jogaikat visszaszerezék. A többi népek szenvedése nem lehetnek tragikusak, de nem reménytelenek; saját ügyükért harcolnak és saját érdekeikért szenvednek. A zsidó nép helyzete a szétszórásban nemcsak tragikus, de reménytelen is. Mi nem a saját zsidó ügyünkért harcolunk,

Küldjön vámentes IKKA csomagot magyarországi rokonainak és barátainak

A 4. sz. listát — sávot előtti kiosztásra — május 3-án, kedden zárjuk.

MEGRENDELŐHELYEK:

BUDAPESTEN: WEISS Béni (Vajda Mose) Kossuth Műtér (Princess Mary)-u. 15., 4. a. 4-6.

TEL-AVIVBAN: „ORIGINAL” TEXTILÜZLET, Merkás Bárák Melekhá 3. sz. (6-os, 13-as autóbusszal szemben) délelőtt 10-12 és délután 5-7 óra között.

HAIFA: GISSKALAT ELAM határozottan, Kordon-utca 21 szám.

vagy levél útján:

Eng. G. KEMÉNY, JAFFA, P.O.B. 816.

„IKKA” AZ EGYEDÜLI VÁMENTES csomagküldési lehetőség Magyarországra.

DINA HALPERN

amerikai vendégművész nő felléptévek

„Mit ofene Ojgn”

Apr. 29., péntek
Április 30., szombat
Május 1., vasárnap
Május 2., hétfő
Május 3., kedd
Május 4., szerda
Május 5., csütörtök

KIRJAT MOTZKIN
TEL-AVIV
Bét Hápoel 7 és 9.30 órákor
KFAR-SZABÁ

TEL-AVIV, Ohel-Sém
3.30 órákor

HERZLIA
CHEDERA

HAIFA MAY
harmadszor

hanem idegen érdekekért szenvedünk. Nincs saját földterületünk s így egyedül állunk a nagyvilágban. A világ vagy ellenségesen hangolt irányban vagy megsemmisítő háborút folytat ellenünk. A mi sorsunk mindig más népek akaratától függött. Mi, zsidó szocialisták meg vagyunk győződve róla, hogy nemzeti felszabadulásunk kizárólag a zsidó tömegek nemzeti önszerveződésén múlik. A zsidó nép ma, legnagyobb katasztrófája is csak ezt a jóságot erősíti meg.”

Végül pedig, amit ezen kívül B. E.-nek mondani szeretnénk: Egy nép vagyunk a többi népek ismerveivel és igényeivel. Lehet, hogy kissé furcsa és különös nép, amely a maga népi posztulátuma mellett régi ideálokat is magában hordoz: a nacionalizmus mellett az univerzalizmát is, — ez talán a mi ősi szocializmusunk. A zsidó gondolat azért időnkint úgy hat, mint a legtűzebb nacionalizmus, máskor viszont a legtisztább univerzalizmus képében nyilatkozik meg. Ez a kettőség valószínűleg a zsidó prófétáktól ered, akik nagy patrioták voltak, de egyben univerzális lelkiütek is. Ők voltak egyébként a világ legelső és legnagyobb szocialistái is. Nemcsak munkájuk, de életük révén is.

Talán innen van a zsidó népek az a sajátossága, hogy bár minden más nép mintájára osztályok szerint tagozódnak mi is, mégis időnkint ezeken a dolgokon felül tudunk emelkedni. Így történhetett csak meg, hogy az állam megalakítása előtt husz év leforgása alatt a legújabb közzétett statisztikai adatok szerint — az országépítés céljaira — értsd: főleg a kibuc, hitványvuti, tehát kimondottan szocialista telepítési forma kiépítésére és fejlesztésére, — a gálutnak főleg tőkés és polgári zsidó tömegei több mint százezer békebeli angol fontot áldoztak. S bár a befolyt összegek egy nagy hányada ma is a kollektív szektor javát szolgálja és ezt az adakozó, jórcszt tőkés zsidóság nagyon jól tudja, mégis a számlákat kitevő adományokat

ugyanolyan jószívvá adja tovább is.

Egy nép vagyunk, amely a világtól csak azt kéri, hogy békében hagyják. Pontosan így, ahogy a szerző szemrehányóan mondja: valóban nem akarunk a népek gazdasági életébe beleszólni. Egy eszme ellen az az érvelni, hogy a munkás éhesen megy reggel a munkába? Ez csak a zsidó munkás és az eszme nagyszerűségét hirdeti. Mi megnyugtattuk B. E.-t, hogy azokban az időkben az izraeli miniszterek sem voltak nagyon jóllakottak s annál nagyobb dicséret a mi számunkra, hogy óriási erőfeszítések árán oda jutottunk el, ahol ma vagyunk. És mi tiszta szívvel kívánjuk a magyar munkásnak, de kívánjuk saját magunknak is egész életre azt az életszínvonalat és el látottságot, amelyet az izraeli munkás ma élvez.

Egy nép vagyunk, amely nép volt már jóval a feudális, kapitalizmus, imperializmus és marxi szocializmus világjajátta előtt is és mi hisszük, hogy nép leszünk egy osztály nélküli társadalom eljövetele után is. Amikor majd bizonyára egy akkori új eszme érdekében egy akkori B. E. fog majd akarni bennünket kérdésekbe beszervezni és népi öngyilkosságra rábeszéli, de ahogy magunkat ismerjük, mi a szíves invitációnak akkor sem fogunk eleget tenni.

Ennek a mi népfenartató ösztönünknek a külső kifejezője a cionizmus. Amely egyrészt mert, — mint most is — minden elnyomatásunk alatt a nemzeti felszabadulásra ösztönözött, és másrészt különösen azért, mert lealacsonyító, szegénytelen, természetellenes és hazug gáluti helyzetünk fel számolására tanít meg bennünket, sokszerűs történetünk legkonstruktívabb, leghaladóbb és leghehősb eszméjének tartunk és annak tartja azt a kulturvilág nagy többsége is B. E. könyvének az olvasása ebben a meggyőződésünkben csak megerősít bennünket és erősíti bennünk a tudatot, hogy jó uton járunk.

Gyakorlott
elárusítónöt
KERES
NYELVTUDASSAL
MAY
Jeruzsálem, Princess Mária

Egy HÉT Izraelben

A hetedik függetlenségi napon ünnepelte meg fennállásának harmincadik évfordulóját a tengerparti Saron-síkság legrégebbi nagy települése, a zsidó nemzeti ujjászületés és az államalapítás gondolatának államhatáran hirdetőjéről elnevezett Herzlia. Ez a jubileum egyúttal a magyarajku jásuwnak is az ünnepe, amennyiben a „Kehilat Cion” szervezet által megváltott óriási homokpusztaság első telepesei és birtoktulajdonosai között voltak a marosvári helyi Lanceli-fivérek is, akik 1923-ban felosztották nagyjövedelmű és többmillió értékű nagykereskedelmi vállalatukat és aszszonyostul-gyermekesztül Palesztinába jöttek földet művelni.

Az első telepeseeknek, akik majdnem mindannyian jó módú városi elemek voltak, ma már elképzelhetetlen nehézségekkel kellett megbírköznök. Sehol egy csepp víz, sehol egy kis árnyék, csak forró, útalan homokszivattyú és gyilkos szándékú, vad arab hordák a környező falvakban. Az első „épület” Herzlián egy tető nélküli deszkabódé volt, míg a legújabb új telepes sátorban, vagy a szabad ég alatt lakott. Ilyen embertelenül nehéz körülmények, veszedelmek és nélkülözések között (a vizet, a kenyeret és általában mindent Petáchtikvárról kellett hozni és oda sem vezetett út) kezdtek meg a végzetlenül pusztávidék megművelését, narancsok és banánültetvények létesítését. És amint az úttörők fokozatosan kezdték legyűrni a kezdeti nehézségeket, Herzlia fejlődésnek indult. Felépültek az első házak, új lakosok telepedtek le a községben, sőt már új települések is keletkeztek körülötte, mint Rispon, Kfar Smárijáhu, Arsuf, stb. amelyek félívbén vették körül és külső védelmi falat alkottak Herzlia számára az arab zavargások idején.

Herzlia ma 25 ezer lakosú város, hetven iparvállalattal, nemzetközi színvonalú tengerparti szállodákkal, de ugyanakkor hű maradt a mezőgazdasághoz is, sokkal inkább, mint a többi város. Fejlődött régi település.

Ismeretes, hogy az Egyesült Államokban levő Philadelphia városa ajándékképpen elküldte annak a harangnak a hatalmas másolatát, amellyel 1772-ben hírt adták az amerikai angol gyarmatoknak a brit uralomtól való teljes elszakadását és független államná nyilvánítását. Cserébe most Izrael kormányza a „szabadság sófárját” küldte ajándékba Philadelphia városának. A szaruból készült kürtöt az Izrael ottani barátai által rendezett hetedik függetlenségi ünnep keretében nyújtják át a város polgármesterének egy ezüstlapokkal borított olajfadobozban. A dobozra héber és angol nyelven Jesájáhu próféta könyvének 23-ik fejezetéből a következő (13-ik) verset vették: „Ez majd léssen azon a napon,

hogy belefújnak a nagy sófárba és eljönnek majd az Asur országában elkallódottak és a Micrajim országába száműzöttek és leborulnak az Ur előtt a Szent hegyen, Jerusolajimban.”

Az ország déli részében, a Szukrir-patak partján megkezdődtek egy villanytelep építkezései, amely tízmillió forint befektetéssel két év múlva fog elkészülni. Felépítésének első fázisában a hatalmas villanytelep 100 ezer, majd később további 50 ezer kilowatt áramot fog adni és nagyobb lesz, mint a talavivi Reading-villamosmű. A területet 150 ezer köbméter homok eltávolítása után tették építkezésre alkalmassá. Az üzem 5000 négyzetméteren kerül el és csatornákkal kötik össze a tengerrel, ahonnan a turbínákba szivattyúzzák a vizet. A villanytelep petroleumszükségletét egy a tengerbe vezető csövön keresztül közvetlenül a hajókról látják majd el.

Egyelőre a villanytelep raktárhelyiségének építését kezdték meg, azonkívül, egy kutat is fúrtak, a közeljövőben pedig további két kút fúrására kerül sor. Ugyanakkor megkezdtek az összekötő út építését a főútvonal és a jövő gyártelep között. Az építkezéseket a Szoliel Bone hajtja végre Hillél Alag mérnök felügyelete alatt, aki a rámelei Neser-cementgyárat is építette.

A Felső-Gállil körzeti tanácsa és a hozzátartozó falvak „örökbe fogadtak” egy gyalogsági ezredet. Az örökbe fogadás szertartása egy észak-gállil katonai táborban folyt le. A „gyámszülők” ünnepséget rendeztek az ezred katonáinak tiszteletére, akik kéthetes menetelés után értek el Beér Sávárol Metulára. Az ünnep alatt a katonákat az észak-gállil falvak lakói látták vendéggül és egyben gondoskodtak a szórakoztatásukról is. Az ezred parancsnokai és első katonái függetlenségi háború alatt résztvettek a Gállil és Tibériás felszabadításában.

A laboratóriumi vizsgálatok megállapították, hogy az émek-jezreéli Daberet községben, a Tábor-hegy közelében 365 méter mélységben talált víz nem alkalmas az öntözésre, mert literenként 800 milligramm klórt tartalmaz. A Mekorot-társaság két évi fúrás után bukkant erre a vízre és komoly összegeket fektetett a fúrásba, amely ilyen csalogást okozott. A vállalat most megpróbálja, hogy a Náhál meletti Simron-forrásokból vezessen el napi 1200 köbméter vizet a Daberet környéki mezőgazdaság szükségleteinek legalább részbeni kielégítésére.

Az ország tíz különböző pontján 200 nőt foglalkoztatnak exportra szánt gladiolák termelésénél, többszáz dunányi területen. A munkügyi minisztérium gondoskodott valuta-kiutalásról, hogy külföldön meg-

vehessék a virág hagymáját és annak termelésével csökkentsék a munkanélküliséget. Mint ismeretes, tavaly próbaképpen bizonyos mennyiségű gladiolát exportáltak Amerikába és az ottani piac jól fogadta az izraeli virágot.

A munkügyi miniszter a „Jáchin-Chekel” társasággal együttműködve Beér-Jákovban, Kfar Szábán, Bét Lidben, Migdál Askálonban, Petáchtikván, Zárnogán és Crifinben (Szarafend) több száz dunám területet készít elő zöldégetermesztés céljaira. A tervek szerint ezek a zöldégetermesztés céljaira a nyári szezonban 300 nőnek adnak majd munkát.

A Mápáj-párti „Hádor” glosszarovatában jelent meg az alábbi írás:

„A napokban bevetődünk az idegenforgalmi hivatalba egy angliai turistáné társaságában, aki felvilágosítást akart kapni a rámelet-gáni stadionban rendezett függetlenségi napi katonai bemutatóval kapcsolatban. Egy tisztviselő fogadott min-

ket, aki a helyén üt és cigarettázott. Nem tartotta szükségesnek, hogy felálljon, nem találta fontosnak, hogy köszönjön nekünk és egész lényé közönyösséget és hidegséget árasztott magából. A szavából feltűnő hajlandóság hiányt lehetett kiérezni arra, hogy bármiben is a segítségünkre legyen. Az angolnyelvű napilap ugyan azt közölte aznap reggel, hogy turisták kaphatnak meghívót a parádéra, de jegyek nincsenek és nem lehet tudni, mikor lesznek. Azután elmostyogott néhány szót állóhielyről... Amikor arra kértem, jegyezze fel a turistáné nevét és lakását, hogy számításba vehesse, ha majd néhány nap múlva megjönnek a jegyek, — a tisztviselőnek kerekén visszautasította udvarias indítványomat. A turistáné bosszusan és megsértődve távozott.”

A lap felteszi a kérdést, vajon ez-e a megfelelő ember a megfelelő helyen? az idegenforgalmi irodában?

Sajnos, a fenti panaszhoz hasonló eset egyáltalán nem egyedülálló. Előfordul más állami és közhataloknál is.

Kfar Warburgban hatalmas kulturház építését kezdte meg, amelyben 800 ül-

helyes előadóterem, olvasószobák és sporthelyiségek lesznek. Az építkezés mintegy 100.000 fontba fog kerülni, amelyből harmincezer fontot a báró Rotschild-féle „ICA” telepítési társulat fog fedezni, mert a kulturházat a szervezet vezetőjéről, S. Passmannról nevezik el.

A „Hasky—Israel-American Oil Corporation” petroleumtermelő cég a napokban kezdi meg a próba-fúrásokat a Beilinson-körházal szemközti koncessziós területén. A munkálatokat a „Mifalé Májim” nevű társaság végzi 800 láb mélységig hatoló fúrógépekkel.

Ugyancsak a fenti társaság megbízásából kísérleti fúrások folynak Ejn Gedil mellett, ahol már 2500 lábnyi (800 méter) mélységet értek el, azonkívül két próbafúrását fognak elkezdeni Javne környékén, az ország déli részében.

Egy hírhedt betörő bűnügyi tárgyalásán történt. A tárgyalás megkezdése előtt a vádhatóság a bíróság asztalára helyezte a vádolt által kiürített fűszerüzletből származó bűnjelkeket. Hatalmas ládák szerepeltek a bűnjelke között, tele különféle konzervekkel, aszalt gyümölcseccel, nagymennyiség-

ű eukorkafélékkel és más édeségekkel, cigarettával és más áruval, amelyet a betörőnél találtak.

Allighogy megkezdődött a tárgyalás, kinyitott a terem ajtaja és egy kíváncsi „ej kukkantott be. A rengeteg áru láttára a meglepett polgár szájából kiszaladt a jólismert kérdés?

— Mit osztanak itt?

A héberül beszélő külföldi diplomaták táborához, amelynek élén tudvalevőleg Pierre Gilbert francia nagy követ áll, két héttel ezelőtt új oszlopos tag csatlakozott Patterson ezredesnek, az amerikai nagykövetség új légügyi attaséjának személyében. A tiszteletére adott ismerkedési banketten azal lepte meg az újságírókat, hogy kifogástalan héber nyelven szölt hozzájuk. Az álmélkodó sajtóemberek érdeklődésére elárulta, hogy Washingtonban 11 hónapig tanult héberül egy jeruzsalmi zsidótól.

Kiderült egyébként, hogy arról a hajóról, amellyel Potterson ezredes érkezett, mintegy 300 zsidó szállott le, de az összes utasok között mindössze egyetlen ember akadt, aki héberül töltötte ki a vámbevallási ívet: a keresztény légügyi attasé...

POKER

Írta: Kishont Ferenc

Últunk Ervinkével a Gangesz partjainál és álmodozunk déli verőn. Ervinke ernyedten figyelte a kávéházban ülőket és láthatóan igen unatkozott. En magam is a gomolygó, kékes chamezin hatása alatt állottam. Sokálg pihentünk így az élniakarás legkisebb jele nélkül, míg aztán végülis Ervinke megdnta az unalmat.

— Tov — mondta — játsszunk pókért.

— Lo — feleltem — gyűlölöm a kártyát, mert mindig veszek.

— Ki beszél itt kártyáról? — így Ervinke zsidó pókerre gondoltam...

Rövidesen kiderült, miről van szó. Ervinke kártyák nélkül játsszák, fejben, ahogy a könyv népehez.

— Te gondolsz egy számról és én is gondolok egy számról — magyarázta Ervinke —, aki nagyobb számrá gondol, az nyeri a bankot. Ez látszólag nagyon egyszerű, de rengeteg variációra ad alkalmat. Nu?

— B'szeder — feleltem — játsszunk egy próbapartit. Letettünk az asztalra 5-5 grust és székünkön hátradűlve kezdtünk számot keresni. Kivártatva Ervinke jelezte, hogy neki már megvan. Mondtam, hogy én is már megvagyok.

— Tov — így Ervinke — mondd be a számodat.

— 11 — mondtam.

— 12 — mondotta Ervinke és elvette a pénzt. Csuda dühös voltam magamra, mert eredetileg 14-re gondoltam és csak az utolsó pillanatban mentem le 11-re, magam sem tudom miért.

— Smá — fordultam Ervinkéhez — mi történt volna, ha 14-et mondom?

— Micsoda kérdés? Elvesztettem volna a partit. Hiszen éppen ez az izgalmas a pókerben. Az ember sosem tudja, hogy fog elcsúszni a dolog. De ha nem bírod idegileg a hazárd játékot, akkor talán hagyjuk abba... Szó nélkül letettem tíz grust az asztalra. Ervinke is. Most már alaposan megfontoltam számomat és 18-al nyitottam.

— Az istállóját — káromkodott csúnyán Ervinke — csak 17-em van!

Zsembembe gyömöszöltem a bankot és csendesen röhgtem magamban. Ervinke biztos nem sejtette, hogy ilyen gyorsan elcsajátítom a zsidó póker fortélyait. Ervinke biztosan arra számított, hogy 15-el, vagy 16-al jövök ki és eszeámba sem jutott, hogy bedobom a 18-at. Ervinke dühösen ráncolta a homlokát és ajánlotta, hogy duplázunk meg a bankot. „Bővákásá” — mondottam gúnyosan és alig tudtam felbugyborékoló kacajomat elrejtteni, ugyanis időközben fantasztikus számra jutott az eszembe: 35!

— Nyiss — így Ervinke és arcizmai megfeszültek.

— 35!

— 43!

Es bezsebeite a 40 grust. Brestem, miként szubog a forró vér az agyamba.

— Smá — sziszegtem — akkor miért nem mondtál az előbb is 48-at?

— Mert 17-re gondoltam! — fortyant fel Ervinke, — Hiszen éppen ez a szép a pókerben, hogy az ember sose tudja, mi gyün...

— Lira — jegyeztem meg és megvetéssel odahajítottam a bankjegyet az asztalra. Ervinke is kihűzött hasonló összeget a zsebéből és ingerő lassúsággal letette az enyém mellé. A feszültséget szinte vágni lehetett. Ötvennégytel nyitottam.

— Az istállóját — dühöngött Ervinke — én is 54-re gondoltam! Döntetlen! Revans?

Agyam villámgyorsan működött. „Most biztos arra gondolok, fiacskám, hogy megint 12-gyel fogok ugrani — vélekedtem — most azonban nagyot fogsz nézni fiacskám.” Kiválasztottam a hatásos 68-et.

— Tudod mit, Ervinke — fordultam Ervinkéhez — kezdj most te.

— Kérlek — így Ervinke — mit változtat az a dolog? Az én számom: 70!

Minden elsötétült körülöttem. Brestem, hogy a gyomrom remegni kezd az idegességtől. Utólagára az ostrom alatt éreztem ezt a különös nyugtalanságot.

— Nu? — sürgette Ervinke — Milyen számrá gondoltál?

— A fene egye meg — suttogtam lesütött szemekkel — hát nem felejtettem!

— Hazug fráter! — kelt ki magából Ervinke — Meg vagyok róla győződve, hogy nem felejtetted el, hanem egész egyszerűen kisebb számrá gondoltál és most így akarsz kibújni. Ocska trükk! Szégyeld magad!...

Szájon akartam vágni piszkos benyáladása miájján, de végülis sikerült önuralmat erőszakolnom magamra. Mérhettelen undorral még egy fontot tettem hozzá a bankhoz és gyilkos számot eszeltem ki: 96!

— Nyiss, nyomorult — vettem oda Ervinkének, mire ő áthajolt az asztalon és úgy sziszegte az arcomba:

— 1653!

Különös gyöngöcség fogott el.

— 1800 — motyogtam ernyedten.

— Akkor kontra! — jelentette be Ervinke és zsebreavágta a négy fontot.

— Micsoda kontra?! — hördültem fel — Máze?!

— Sose igazad fel magad pókerben, mert elvesztél! — oktatott Ervinke — Minden gyerek tudja, hogy kontra annyit jelent: duplája. És miután az én számom megduplázva több, mint a tiéd, nyilvánvaló...

— Mászpik — hörgöttem és odavettem egy ötöt:

— Kétezer — nyitottam.

— 2417 — így Ervinke.

— Kontra — jelentettem be gúnyosan és nyultam a bank után, de Ervinke megfogta a kezemet.

— Re kontra — suttogta és zsebreavágta a tízet. Ereztem, hogy majd szétrobbanok.

— Re kontra annyit jelent, hogy kontra duplája — így Ervinke — fejben is megállapíthatod, hogy az én 2417-em duplájának duplája, több, mint a te 2000-ed szimpla kontrája. Nem értem miért olyan nehéz ezt megérteni?

— Smá — vicsorogtam — ha így áll a helyzet, akkor én is mondhattam volna az előző partiban rekontrát, nem igaz?

— Természetesen — felelte Ervinke — őszintén szólva nagyon csodálkozom, hogy nem alkalmaztad ezt az egyszerű fogást. Dehát ez a póker, chabibi! Pókert tudni kell játszani! Pókerben nincs hoochme!...

A bank tíz font volt. „Nyiss!” — rikoltottam. Ervinke hátradőlött székében és különös nyugtalanító hangon bejelentette a számát:

— Tíz millió! — harsogtam győzelemittasán, Am Ervinke az izgalom legkisebb jele nélkül hozzátette:

— Ultimo!

Es elvitte a huszast. Ekkor sirva fakadtam. Ervinke nagy megértéssel simogatta hajamat és felvilágosított, hogy a szabályok szerint, akinek előbb sikerül bemonadnia az ultimót, az nyeri a bankot, tekintet nélkül a számokra. Hiszen éppen ez a rendkívüli a pókerben, hogy pillanatokon belül kell a helyes lépést megtálcálni...

— Husz font a bank — nyilazítottam és utolsó bankjegyeimet letettem a sora közébe. Ervinke is betette a magáét. A hideg veríték ütött ki arcomon. Ervinke csendben cigarettázott, csupán szeme szűkült valamelyest:

— Ki nyit? — kérdezte.

— Te — feleltem és ő úgy zuhan bele csapdámba, mint az egyszerű kisbír a palóc vecsernyén.

— Tehát én kezdek — mondá Ervinke — Ultimo! — és azzal már nyujtotta is a kezét a horribilis összeg után.

— Rega — állítottam meg — Ben Gurion!

Es ezzel zsebrevettem a nemzeti bankot. „Ben Gurion nagyobb még az ultimónál is — magyaráztam Ervinkének — de úgy látom erősen sötétedik odakünn, talán ideje volna már hazatérni.” Fizettünk és távoztunk. Ervinke visszakövetelte a pénzt azzal az indoklással, hogy a Ben Guriont én találtam ki ott ültemben. Mondtam neki, hogy ez igaz, de éppen az a fantasztikus a pókerben, hogy sosem adnak pénzt vissza.

Dzigan és Schuhmacher »Làcht gezinterhajt«

Péntek, április 29. Kfar-ATA
Szombat, április 30. Tel-Aviv, Ohel Sem, 8.30
Hétfő, május 2. Kfar-Ono
Kedd, május 3. Tel-Aviv, Ohel Sem, 8.30
Szerda, május 4. Petáchtikva utolsó előadás
Csütörtök, május 5. Natanja utolsó előadás
Péntek, május 6. Haifa, „Orah”

(8)

III. ITT KONTRA PÉTER RAZZIÁZOTT

Ha a vevő hosszas rábeszélés után se áll kötélnek, hanem azt mondja az árusnak: „Tegye félre ezt a darabot, amíg hazamegyek és megbeszélem a dolgot a feleségemmel vagy a sógorommal”, az árus azt mondja: „Jól van, kérem, félreteszem.” És nem tesz félre semmit. Az árus tapasztalatból tudja, hogy a vevő nem jön többet vissza. Mailech se veszi komolyan az ígértét. És ha ő most megtanáskozná a dolgot Áserrel vagy Klaubzelli barátjaival, azok se mondanának mást, mint amit a belső hangja mondott: Tartózkodj olyan emberektől, akik zsidó létükre készen borotválkoznak és akik a te zsidóságot is a tünceidnél készülnék megnyirbálni. Sajnálja, hogy a vásár legértékesebb perceit elherdálta, már alkonyodik, a legelősebb szem se látja, merről jönnek a város hajdúi, zsarui, felügyelői és ellenőrei, a legokosabb, amit tehet, meglapul a félfomályban és indul Áser lerakódó helye felé. Az egyetlen haszon, amely a kántorral való érveléséből megmaradt, a gondolat volt, hogy Ásernél tölti az éjszakát. Lesz valahol Ásernek egy fedett helyisége, ahová a holmiját elrakta, azaz a szalmazsákokkal és az éjjel ágyban alszunk.

Ez a gondolat csak addig melegíti, amíg Áser standjához nem ér. Gyakorlott szeme azonnal észreveszi, hogy az áru összehugorodott és mindkét ágy a szalmazsákokkal együtt elkel. Ugyátszik (mondja magában), Ásernek volt szerencséje, nem nekem. Áser magát nem találja ott. Egy zömök, szeszakállu ember ül egy félrebillent hársfászekén a félhomályban, vigyáz az áruja. Az arca ismerős, de Mailech nem tudná megmondani, hol látta. Ahogy közelebb hajol hozzá, ráismer a talpbőr és a cserzett bőr szagáról, amely a testéből kiárad. Egyike a timár-testvéreknek, akik a reggel a szekerükkel megkezdtek. Igen, ennek az oldalán segített tolni. Már a nevére is emlékszik.

— Joachim vagy, az aszódí timár, nemde?

— Az, — feleli az ember kedvetlenül.

— Hol van Áser?

— Az csak vonogatja a vállát, nem felel.

— Elment valahová? — faggatja Mailech.

Joachim ráemeli fanyar képét és bosszusan mondja.

— Nem ment, hanem vitték.

— Hova vitték?

— Kontra Pétertől kérdezd. Az vitette el.

— Kontra Péter?...

Joachim legalább megegyezik olyan idős, mint Mailech és az első percben rossznéven veszi a tegezést és a bizalmas hangot. De ahogy közelebről megnézi: ez az a fiú, aki együtt dolgozott vele a kátyuban és segített a szekerét tolni. Akkor rendben van. S ahogy látja az ijedségét, még inkább rendben van. Most már a gondjuk és a félelmük is közös. Gondban vannak egymásért, a szegény piacokért és féltik a saját bőrüket is. A timár még külön a talpbőrt félti. Ahogy meséli, Kontra Péter a nagy esti razzia során több, mint két minjan piaci zsidót összefogdosott. A bányát, Iszákot is bevitték, pedig a vásári engedélyük rendben volt. A timárok céhe feljelentette őket, hogy ocsóbban adják a talpbőrt és hogy a hatóság tilálma ellenére raktárt tartanak és árut halmoznak Peste. A többinek, így Fislinek és Jaskenak, a papírjait nem találták rendben. Hogy kinek a papírjai jók és kiei érvénytelenek, azt a vásárfelügyelő állapítja meg. Kontra Péter minden vásár végén dühöng, akkorára a zsidók pénzén részegre itta magát. Ezáltal még komiszabb volt, mint máskor. Ami Áserrel illeti, jó komoránsi állása volt, Goldberg Joel veje, Almulsin Iszák alkalmazta segédnek és szavatoit érte. Almulsinnak a Bécsi utcán van öreg-bútor üzlete, de már nem jár ki a vásárra. Áser elkövette a vakmerőséget, hogy időző engedélye ellenére megházasodott. Ez se volt titok a városnál, hiszen Ásernek most nemrég születte a harmadik gyermekét. De Kontra most megorrolt valamiért Joel családjára. És ha dühösek a gazdag zsidóra, útik a szegényt.

— És nincs senki, aki tenne értük valamit? — kérdi Mailech.

Joachim eltárja két cserzett tenyerét és azt mondja, hogy ezt éppen nem lehet állítani. Az egész piac megmozdult, a vásárosok összeadtak pénzt és szaladnak fűhöz-fához, hogy bajbajutott testvéreiken segítsenek. A baj az, hogy aki tesz valamit, annak nincs befolyása, akinek befolyása van, az távol tartja magát. Reb Joelnek szava van a városnál, de Joel elutazott bevásárló útra és legalább még két vagy három hétig távol marad. Magával vitte Akibát is, a fiát, az egyetlen embert, aki tud Kontra Péter és Geréb Vince szája szerint beszélni.

— Geréb Vince? Ki az?

— Geréb Vince a gettóbiztos. Komisz kutya, de Joel, Akiba és Uriel és a többi pénzes zsidó azt mondja róla, hogy jó goj. Jó goj az, aki elfogad.

— Nem lehetne Urielhez menni?

— Uriel csak azokon segít, akik a Csendes Zsinagóga járnak. De gondolod, hogy Áser hagyja majd rövidre nyírni a szakállát és olyan Schulba jár, ahol meg se lehet rukkanni imádkozás közben, ahol vele kell énekelni a kántorral, Denhoff Károly Eduárd úrral, ahol burich helyett baruch kell mondani és umein helyett áment. Nem, barátom, ilyesmire elvívni zsidó nem kapható. Inkább fizeti a sok büntetést és túri a verést a városháza fogdáiban. Ugyanigy gondolkodik az én Iszák bátyám és még az a félbolond Jáske is.

Mailech nagyot sóhajt.

— Verik ott őket? — kérdezi halkan.

— Verik, persze hogy verik. Mire van a hajdunak botja?

Es láttad már egy pesti konstáblert tenyerét. Nem kívánom neked, hogy közelebről lásd. Itt csak azt veszik fel hajdunak, akinek nagy nehéz tenyere van. Jaskét egyszer félholtra verték, mert Kontra Péter feleségétől pénzt kért a harisnyáért. Szegény nem tudta, hogy az az asszony Kontraé. Az ok persze nem ez volt, hanem az, hogy Jáske papírjai szétszakadoztak és nem voltak szabályszerűen megragasztva. Jáske azóta nem mert lelélni a piacon, még leállni se valahova, hanem folyton csak szalad. Ma azzal

vádolták, hogy csak azért változtatja a helyét, mert így kibújhat a helypénzfizetés alól.

Mailechet erősen nyugtalanítják a hallottak. Már csak szaladna ő is, akár Jáske. Nézi a sötét messzít és aggodalmasan kérdi.

— Gondolod, hogy még visszajöhetnek. A helypénzzel én is adós maradtam.

— Ezt hogy csináltad? Futva kereskedtél?

— Estefelé futva, nappal, amikor jöttek, elhagytam a helyemet.

— Te énekelted: „Aki nem vesz, beteg lesz.”

— Ezt is énekeltem.

— Hallottuk a hangodat és Berl bátyám azt mondta: Aki így ki meri nyitni a száját, annak vagy nagyon rendben vannak a papírjai vagy még ujonc a pesti piacon. Nagy szerencséd volt, hogy nem rohantak meg mindenfelől a véredek.

— Még idejében elhallgattam.

— Okos voltál.

— Nem én voltam okos. Denhoff kántor úr hangot keresett a vásárban.

Joachim már alig figyel rá. Erősen sötétedik és neki vissza kell sietnie az áruhelyéhez. Berl türelmetlen lesz miatta is. Ha felrakodtak, idejönnek a szekérral.

— Jól tennéd, — mondja Mailechnek — ha közben felraknád Áser holmiját a kissekérra. Hazaviszük neki és megnézzük, mit csinál a családja. Ha megjön Iszák indulunk és te velünk jöhetsz Aszódig.

12. MAILECH, TE MEG ITT VAGY?

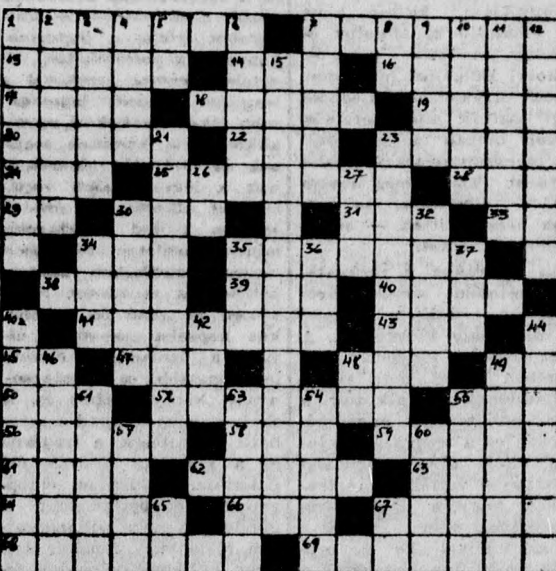
Az estét a timárok raktárában töltötte. Az órák nyomasztók voltak, tartani kellett tőle, hogy idejőnnek Kontra Péter rendőrei és őt is magukkal viszik. De leplezte félelmét, mert a két testvér elszántan viselkedett. Joachim még verte is a mellét, hogy ő bizony nem hagyja Iszákot egyedül, bemegy a fogdába és vele tölti az éjszakát. Aztán hagyta magát leinteni az idősebb testvértől. Semmi értelme a hűsködésnek, mondta neki Berl, az ember többet tehet, ha künn marad. És Iszák ott nincs egyedül. Maradt vele több mint egy „minjen” jözsöd, ha reggelig nem eresztik ki őket, érvényes imaközösség lesz együtt. Iszák mindenre felkészült és magával vitte imabatyuját.

Ejfélfelé megérkezett Iszák és a hangulat megjavult. Iszák timár nem látszott levertnek. Ellenkezőleg, tréfás kedvében volt.

— Rég volt ilyen hosszadalmas üzleti alkum, — mesélte akasztófahumorral. — Tíz forintot kértek tőlem har-

KERESZTREJTVÉNY

1955. APRILIS 29.

HIRES FESTŐK

Visszatekintés: 1. Francia impresszionista festő. 7. Francia festő. 12. Vissza: olasz sziget. 14. Módtartározó. 16. Amerikai festő. — 17. Héber név. 18. Kezel — angolul. 19. Sietés — id. nyelven. 20. Vissza: mondat idegen nyelven. 21. Görög stílus. 23. Német származású szürrealista festő. 24. B. C. R. 25. Vissza: angol festő keresztnevének kezdőbetűjével. 28. Szám — németül. 29. D. vel páros. 30. Testrészt. 31. O. F. 32. Idegen R. T. 34. Vissza: portugál gyarmat. 35. Rejtveny. 38. Szürrealista festő. 39. T-vel hírhedt szlovák pap volt. 40. Női név. 41. Vájár. 43. Fűves terület, ékezet hiány. 45. ... stein, szobrász. 47. Vissza: kert héberül. 48. Miniket — id. nyelven. 49. Szomorúság. 50. Vissza: ... pernell. — 52. Jugoszláv városból való (y=í) 55. Izráeli gyufagyár. 56. Vissza: énekel. 58. Korszak — ek. hiány. 59. Körülveszi. 61. K-val ajánl. 62. Jász rendőr. 63. Férfinev. 64. Vissza: népfaj. — 66. V... ellenkezés. 67. Alkot. 68. Amerikai festő. 69. A Guernica festője. Függőleges: 1. Olasz festő (1240 — 1307). 2. Mexikói festő. 3. Vissza: ... tin. 4. Ideje van. — 5. Krisztus előtt id. rövidítése. 6. Olasz iparváros. — 7. Kétey. 8. Megszóltatás. 9. Ritka, ek. hiány. 10. Olasz város. 11. Vissza: francia festő (i-y). 12. Vissza: lámpa id. nyelven. 15. Francia festő teljes neve. 21. Francia festő. — 23. Hadiegység felszereléséhez tartozik. 30. Szent könyv. 32. Durva felület. 34. T-vel arab helyesírás. 35. Gu... ruhadarab. 36. J. O. Z. 37. Tölt. 40a. Német festő. 42. Vissza: idegközpont. 44. Spanyol festő. 46. Utőrő. 48. U. A. 49. Romániai üdülőhely. 51. Ókori filozófus. 53. Hid — héberül. 54. Vissza: Kutyafék — zsidónév. 55. Igazi, valódi. 57. Bázis. 60. Női név. 66. =57 függőleges mássalhangzó. 67. K. C.

UJKELET REJTVÉNYPÁLYAZAT

SZELENY

1955. APRILIS 29.

Név: .....

Cím: .....

minc napért. Mondtam nekik, hogy az egész napi árulásom nem tett ki tíz forintot és ígertem harmat. Erre ők azt mondták, hogy felemelik negyven napra. Adok négyet, mondtam és adtam a végén ötöt. Kontra Péter külön kapott, mert oly előzékeny volt hozzám és a többiekhez is. Geréb Vince is kapott. Azt se sajnálom, a gettóbiztos adott egy kitűnő tanácsot. Ha beválik, nem kell elvinnünk Pestről a raktárt.

A három testvér összebukik, megvitatják Geréb gettóbiztos ajánlatát. Mailech leheveredik egy talpbőrökögre és a feje alá teszi a batyut. Ezek itt mingyárt indulnak és magukkal viszik Aszódig. Pest kezd nyugtalanító lenni. Tanult egy leckét, de az eredmény nem éppen rossz. Ha túllez a sorompón, megcsinálja a mérleget, mi maradt a batyuban, mi maradt a zsebében és mi maradt a fejében. Ha pénze nincs elegendő... Nem szalma, nem széna... Trallala, lallala...

— Felkelhetsz már, Mailech, — mondja neki Joachim. — Mindjárt hét óra, megyünk a zsinagógába. A reggeli ima után indulunk.

— Már reggel van? — kérdezi szemrehányóan. — Hagylatok elaludni megint!

— Megint? Láttuk hogy jól alszol, erre elhalasztottuk az indulást reggelre.

— Költöttetek volna inkább fel. En nappal nem indulhatok.

— Miért ne indulhatnál?

Mailech csak vonogatja a vállát. Magyarozza meg ennek, ha eddig meg nem értette, hogy a vámnál és a sorompónál nappal látni akarják a passzusát a belépti és a kilépti bélyegzővel és ha ezt nem láthatják, kiút a balhé? Nem magyaroz semmit, csak annyit mond:

— Jó, megyek már. Csak rendbeszedem az árumat.

A zsinagóga udvarán nagy a riadalom. A tegnapi utóvásár eseményei megfekték a kedélyeket, a gettó népe ma nem beszél másról, mint a vásárfelügyelő legújabb rajtaütéséről. Ilyen pimaszul rég viselkedett Kontra Péter. Ha csak azzal kellene magyarozni, hogy részeg volt, meg lehetne nyugodni. De a városnál, ugyátszik, új erőre kapott a zsidógyűlölet, a tömeges letartóztatások valóságos és koholt szabálytalanságokért, amelyeket máskor elnéztek, új tisztogatási hullám előjelei lehetnek. A legtöbb embernek vaj van a fején, van mit féltetnie. Aki némi joggal lakik itt, az is csak túrt zsidó. A város túri őket. mert fizetik a sok adón és illetékek kívül a kettős túrelmi adót, egyszer a városi pénztárba, egyszer a császár magánkasszájába. A túrt zsidók helyzete is erősen korlátozott, a félig túrték tartózkodása még erősebb korlátok közé került. De nyílt titok, hogy a gettó fűtője a korlátokra. A páriaszámba menő „időző zsidók” elarasztlják a várost, a szigorú tilalom ellenére is házasodnak, szaporodnak és sokasodnak, miként Egyiptomban tették a fáraó idejében. Ha a zsinagóga életében nincs is vezető szerepük, a piacokon és a zsinagóga-udvaron övük a többség, az ő hangjuk a leglármásabb. A túrt zsidók vagyonai helyzete és befolyása a városnál erősebb, de a túreltlenek életakaratát szilajabb. A túrt zsidók kénytelenek túrni az alulról föltoluló túreltleneket, mert a zsidó összetartás és a zsidó üzlet így kívánja. Ezek a kiszsidók a forgalom emelői és a haszon gyarapítói. Szükség van rájuk, muszáj a segítségükre sietni.

Az első segítség a pénz, amely most az elfogottak kiszabadítására és családjaik támogatására kell. Két szigorú morózus elüljáró, Kánicz bácsi és Elkán bácsi, végcsörteti az udvaron a zsinagóga leggyakrabban használt kegyserét, a huppadt oldalú öreg rézperselyt. Ezt máskor az egyházi csörgeti, az emberek becsúsztatják eltakart filléreiket és odébáznak. Most a vének gyűjtenek, bőkezűbbnek kell lenni. Kánicz apó átveszi az adományt, szürös tekintettel megnézi, átadja Elkán apónak, aki gyanakodó szemmel megnézi. A vének szeme hízalja az adományt. Ha a kétirányú nézés nem használ és valaki rangja és teherbírása alatt adozik, Kánicz röviden azt mondja: Kevés! És Elkán nyersen és ellenmondást nem tűrően: Többet! Aki vitatkozik, arra kiszabnak egy összeget, amely már magasabb annál, amit önként adott volna. Ha nem fizet, az odacsúditott nyilvánosság előtt visszaadják neki kis adományát. Ezzel átadták a kiszólnak és a hosszabb-rövidebb ideig tartó közmegevetésnek. A két öreg még rigolyásabb, mint máskor. Most nemcsak arról van szó, hogy másfél tuat megkínzótt kis gettózsidót kihozzanak a fogdából és megtakarítsák a községnek a hetekig tartó kóser koszt küldését. Tisztaellen kell az alapvető kérdést: kivédhető-e a város zsidóellenessége ezekkel az eszközökkel vagy szükség mutatkozik hathatósabb mozgalom indítására.

A kiszidók még többet adnak, mint a nagyok. Végre is az ő bőrükön van az is. Mailech egy ezüst huszast csúsztat Kánicz bácsi tenyerébe. Nem tud szabadulni a kínzó gondolatától, hogy Kontra Péter rosszkedvét ő indította el. Kánicz nézi a pénzt és elégtelen bűnt Elkánra. Elkán nézi és rámosolyog Mailechre. Ez közföltűntet keit. Az öreg Elkánt évek óta nem látták mosolyogni. Mailech ezt nem tudhatja. Ő csak azt látja, hogy a szerencsencuati nagykereskedő ráismert és meg van vele elégedve. Minden bizonnyal azért, mert a piacon az Elkán-féle árut terjesztette és népszerűsítette. A mosoly ekkora nyilvánosság előtt igazán lekötöztető, ott fog bevásárolni a jövőben is. Már amennyire lesz alkalma Pestben bevásárolni.

Ma még mindenestre itt marad. Nem lehet oly önféj, hogy világos nappal megkísérlelje a városból való kirohanást. És ha már volt Elkánál, a norinbergi árut, a selmeci pipát is, Kánicznál szerzi be. Oly kedvesen bűntöltött rá ez a ráncos, sötétarcu ember a galambfőz fejével. Pénzt szépen elfogadni is csak az igazán előkelő emberek tudnak.

Mosolyog magában, ahogy bevásárlásaira, új ismeretségeire és összeköttetéseire gondol. Aztán váratlanul elborul a kedve. Egy ember állt meg előtte és kissé izgatottan kérte.

— Te még megvagy, Mailech? Nem tudod, mi van Abával?

— Abával? — mondja és a kérdező összes szakállát és mély barázdáit fürkészi. Hol látta ezt az embert?

(Folytatás kezdén)

Korábbi cikkemben az egyéni kártérítés állását és a magyarországi üldözéseket tárgyaltam. Most a német kártérítési törvény (BEG) egy másik fontos kérdésével akarok foglalkozni, amely az összes nem-D. P. magyarok igényének egyik előfeltétele. Ez a hontalanság vagy politikai menekült státusz kérdése.

Ennek a problémának megértéséhez tudnunk kell egyet-mást a BEG történetéről. Kártérítési törvények már évek óta léteztek a különböző német zónákban és tartományokban; ezeket jórészt még a megszálló hatóságok hozták.

E törvények szerint azonban kizárólag azoknak a magyar zsidóknak volt kártérítési igényük, akik mint D. P.-k egy meghatározott napon Németországban tartózkodtak.

A hági tárgyalások során a zsidó szervezetek követelték, hogy Németország ne csak a volt német állampolgárok vagy Németországban tartózkodott D. P.-ket kártérítse, hanem mindazokat, akik a nácizmus európai uralma alatt a megszállott vagy német befolyás alatt állott országokban szenvedtek. A németek ezt azzal utasították el, hogy ezek az országok Németországtól reparációt kapnak vagy követelhetnek, tehát ebből a reparációból kell, hogy kielégítsék polgárait igényt.

Hosszu tárgyalások után a németek végül elismer-

A német kártérítés problémái:

Hontalan vagy politikai menekült a magyar zsidó?

Irta: Dr. Roth Siegfried (London)

ték, hogy azok a zsidók, akik a vasfüggöny mögötti országokból kivándoroltak, vagy oda nem tértek vissza, és ezért az ottani kormányok szemében megbízhatatlannak váltak, nem kaphatnának kártérítést saját országuktól, még ha a németek megfelelő összeget reparációt fizetnének is erre a célra. Épp ezért ezekkel a „hontalanokkal” vagy „politikai menekültekkel” kivételt tettek és azoknak, bár igen szűkösön, valami kártérítést ígértek. Így született meg a BEG 71. paragrafusa, amelyen a magyar zsidók igénye is alapul. Ez a paragrafus azoknak kíván valamit nyújtani, akik senki másától nem kapnak és nem kaphatnak kártérítést. Ezért nem vonatkozik ez a rendelkezés a nyugati zsidókra, (akik nyugodtan fordulhatnak saját államukhoz); ezért vannak kizárva alóla azok, akik valamely más államtól vagy államközi szervezettől kapnak támogatást; és ez magyarázza meg, hogy miért marad e paragrafus szerint igényjogosult „hontalan” az is, aki időközben új állampolgárságot szerzett, (hisz új hazája nem fog kártérítést fizetni a régi hazában elszorított üldözésért).

polgár csak az állampolgárságtól való megfosztás által válhatik; az állampolgárság elvesztésének minden egyéb módzata u. i. feltételezi egy új állampolgárság elnyerését.

A közhit az, — legalább is erre enged utalni több újságcikk, — hogy aki illegálisan vándorolt ki Magyarországról, az elvesztette állampolgárságát. Ez így nem egészen helytálló. Az illető megfosztható állampolgárságától, de nem veszté azt el automatikusan. A megfosztás a kormány diskrecionális joga. A legtöbb illegális kivándorló nem tudja, hogy a kormány élt-e ezzel a joggal. Senki sem kívánhatja tőle, hogy külföldön kísérelje figyelemmel a magyar hivatalos közlönyt, hogy megjelent-e abban az ő neve; a megfosztási végzést pedig a hatóságok nem kézbesítik ki neki, mert ugyan hová is kézbesíthetnék egy ismeretlen helyre távozottnak. Épp ezért az illegális kivándorló feltételezheti ugyan, hogy magyar állampolgárságát elvesztette, de azt okmányokkal bizonyítani már neheze tudná.

A nemzetközi jogban azonban újabban kifejlesztett egy új fogalom: A de jure hontalan mellett elismerik a de facto hontalant. Ilyennek minősül az a személy, aki bár formailag talán még állampolgára volt hazájának, ténylegesen nem képes, vagy alapos okból nem óhajtja annak védelmét igénybe venni. Bár a fentebb említett nemzetközi egyezmény csak a de

jure hontalanokra terjed ki, annak megkötése során kitűnő protokollban felhívták az összes csatlakozó államokat arra, hogy adják meg a de facto hontalanoknak is az egyezményben biztosított jogokat. Ezt a protokollt Nyugat-Németország is aláírta!

„Menekült” és „politikai menekült”

Minden Magyarországról származó zsidó állíthatja, hogy menekült. A BEG azonban azt követeli, hogy „politikai menekült” legyen. Ebből adódik a komplikáció.

Ki a „politikai menekült”? A BEG egyáltalán nem ad definíciót. Két másik helyen azonban a törvény utal az Egyesült Nemzetek által 1951 július 28-án létrehozott „A menekültek jogállapotáról szóló nemzetközi egyezmény”-re, amelyet Nyugat-Németország is elfogadott, és ezért a jogszöveg között kialakult az az egyöntetű vélemény, hogy az egyezmény definícióját a BEG szempontjából is irányadónak lehet tekinteni.

Az egyezmény szerint menekültnek tekintendő először is az a személy, aki ezt a státust régebbi egyezmények alapján már elnyerte. Ilyenek az u. n. Nansen-menekült, az oroszok és örmények, a háború előtti német és osztrák menekült és azok a háború utáni menekült, akik az IRO gondoskodása alá kerültek.

Az egyezmény 1. paragrafusának 2. pontja azonban azokat is elfogadja menekültnek, akik ezt a státust a múltban még nem szerezték meg, amennyiben az „1951. január 1-e előtt beállott események következtében és faji, vallási, nemzetiségi, társadalmi csoporthoz való tartozás vagy politikai felfogás okából bekövetkező üldözéstől való jól megalapozott félelem miatt az állampolgárságuk szerinti hazájukon kívül tartózkodnak és nem képesek, vagy fentemlített félelem folytán nem óhajtják annak az országnak védelmét igénybe venni...”

Amint látjuk, a menekült helyzet sokkal szubjektívebb tényeken alapul, mint a hontalanság. A menekült félelme az irányadó és hogy igénybe venni óhajtja-e vagy sem, volt hazája védelmét. Igaz ugyan, hogy a félelemnek „jól megalapozott”-nak kell lennie, ez a követelmény mégsem olyan precíz, mint egy hivatalos közlönyben közzétett állampolgárságtól való megfosztás.

A fenti egyezmény általában „menekültekről” beszél, a BEG viszont „politikai menekültekről”. A BEG félhivatalos kommentárja, Blessin-Wilden könyve, — amelyre más cikkünkben már hivatkoztunk, — ebből arra a következtetésre jut, hogy az egyezményben körülírt egyéb menekült, tehát az, aki „faji, vallási, nemzetiségi, vagy társadalmi csoporthoz való tartozás” miatt fél az üldözéstől, nem igényelheti a BEG szerint menekültnek kijáró kártérítést. Ez praktikus azt jelenti, hogy a Magyarországról elkerült zsidóknak azt kellene állítani, hogy ő antikommunista politikai felfogása miatt menekült el, de az már nem volna elegendő, ha menekülése okául a középstaty

Elképzelhető tehát, hogy a német hatóságok nem fognak az állampolgárság de jure elvesztésének igazolásához ragaszkodni, hanem de facto hontalanként elfogadják fogadni azt, akire névze jelenlegi országának hatóságai igazolják, hogy állampolgársága „bizonytalan” vagy „ismeretlen”, hogy régi hazája védelmét nem élvezi. A joggyakorlat azonban erre névze még nem alakult ki és a bizonyítási eljárás sokkal bonyolultabb, mint a második lehetőség, a „politikai menekült státusz” esetében.

hoz való tartozását, vagy a Magyarországon még mindig létező, vagy újból felszínre kerülhető antiszemitizmust jelölje meg. Ha szó szerint vesszük ezt a Blessin-Wilde-féle értelmezést, olyan furcsasághoz juthatnánk el, hogy az a magyar zsidó, aki mondjuk Mindszenty letartóztatása miatt hagyta el Magyarországot (politikai ok), kaphat kártérítést a BEG alapján, de aki a kunmadarasi pogrom miatt vándorolt ki „faji ok

Mikor és meddig kell menekültnek lenni

A BEG azt követeli, hogy az igénylő a törvény életbe lépésekor — vagyis 1953 október 1-én — legyen politikai menekült. Menekülti jogait azonban akkor is elnyeri, illetve később azokat nem veszti el, ha új hazájában állampolgárságot szerzett. Ha azonban 1953 október 1-én újból igénybe vette volt hazája védelmét, vagy oda visszatért, úgy nem jogosult menekültként kártérítésre, még ha előzőleg megis szerezte a menekült státust.

Egy másik irányadó dátum a „Hontalanok jogállapotáról szóló nemzetközi egyezmény”-ben fentebb említett 1951 január 1-je. Ez nem arra vonatkozik, hogy az előtt a dátum előtt kellett kivándorolnia, hanem a kivándorlásra serkentő eseménynek kellett ez előtt a dátum előtt bekövetkeznie. Aki tehát 1953-ban vándorolt ki Magyarországról az ért, mert ott 1947-ben a kommunista jutottak uralomra, beleszik az egyezmény fenti definíciójába. De persze 1953 október 1-je előtt kellett kivándorolnia ahhoz, hogy a BEG szempontjából menekültként fogadassék el.

A BEG arról nem rendelkezik, hogy meddig kell menekültnek lenni. Van azonban a törvénynek egy általános rendelkezése (96. paragrafus), amely szerint a feltételek lényeges változása esetén, megvonhatók a visszatérő kártérítési juttatások (mint például az özvegyi, vagy rokkanti járadék). Ez a rendelkezés, nyilván alkalmazható volna arra, aki a törvény életbe lépése után venné igénybe eredeti hazája védelmét, vagy térne oda vissza és ezzel megszűnne menekült lenni.

A gyakorlati eljárás

Szerencsére az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosának segítségével sikerült egy olyan gyakorlati eljárást kidolgozni, amely a fenti problémákat lényegesen leegyszerűsíti. A német hatóságok elfogadják a menekült státusz igazolására (és a törvényalkotás szellemében nem kutatják, hogy az illető politikai, vagy faji menekült-e) a Nansen-útlevélet, az Inter-Governmental Committee for Refugees egyezménye, vagy az Egyesült Nemzetek 1951 évi menekültügyi egyezménye alapján kiállított utazási igazolványt, vagy az IRO által kiállított menekült-igazolást. Ezenfelül azokban az országokban, ahol az Egyesült Nemzetek menekültügyi főbiztosának hivatala, vagy egy helyi hatóság (mint például Franciaországban) menekült-igazolásokat állít ki, ezek az igazolások is elfo-

már nem jogosult kártérítésre!

Ma bizony jónéhány embernek lelkiismereti problémát okozna. Nem a meggyőződéses kommunistákra gondolok, — nemcsak azért, mert azok valószínűleg nem hagyták el Magyarországot, hanem azért sem, mert a BEG 1. paragrafusának 4. bekezdése szerint azok, akik „a demokrácia rendszer ellen harcolnak”, amúgy is ki vannak zárva a kártérítéstől. De gondolok azokra, akik pusztán zsidó okokból jöttek Magyarországról Izraelbe és nem óhajtják ezt most a magyarországi rendszer elleni álláspontnak beállítani. Szerencsére, Blessin-Wilden ezen interpellációját igen kétségesnek tekinthetjük. Gondolnunk kell arra, amit fentebb a BEG megszületéséről mondtam. A „politikai menekülteknek” járó kártérítéssel a törvényhozó pusztán azt célozta, hogy kártérítést nyújtson annak, aki hazáján kívül él, attól kártérítést nem követhet és oda e célból egykönnyen vissza sem térhet. Nem lehet kétséges, hogy ez egyformán áll mind azokra, akik ma Nyugaton, vagy úgynevezett kapitalista országban élnek, akár antikommunizmus, cionizmus, vagy más okból hagyták el Magyarországot. (Különösképpen, ha azt illegálisan tették.)

ért, mert ott 1947-ben a kommunista jutottak uralomra, beleszik az egyezmény fenti definíciójába. De persze 1953 október 1-je előtt kellett kivándorolnia ahhoz, hogy a BEG szempontjából menekültként fogadassék el.

A BEG arról nem rendelkezik, hogy meddig kell menekültnek lenni. Van azonban a törvénynek egy általános rendelkezése (96. paragrafus), amely szerint a feltételek lényeges változása esetén, megvonhatók a visszatérő kártérítési juttatások (mint például az özvegyi, vagy rokkanti járadék). Ez a rendelkezés, nyilván alkalmazható volna arra, aki a törvény életbe lépése után venné igénybe eredeti hazája védelmét, vagy térne oda vissza és ezzel megszűnne menekült lenni.

gadhatók. Az igénylőnek minden esetben mellékelnie kell jelenlegi útlevéle hiteles fotokópiáját annak igazolására, hogy volt hazája védelmét nem élvezte, vagyis nem szűnt meg menekült lenni. Csak azokban az esetekben, amelyekben ilyen dokumentumok nem produkálhatók, kell az igénylőnek nyilatkozatot tenni arról, hogy miért tekint magát menekültnek. Ezekben az esetekben merül tehát csak fel a „politikai menekült” szűkebb értelmezésének problémája és az a fontos kérdés, hogy vajjon egy „faji menekült” is kaphat-e kártérítést. A menekült-igazolások problémájának ez a megkönnyítése azt is szükségeltetné teszi, hogy a magyarszármazású igénylők a „hontalanság” bonyolult jogi igazolásával próbálkozzanak.

KÉRDÉS

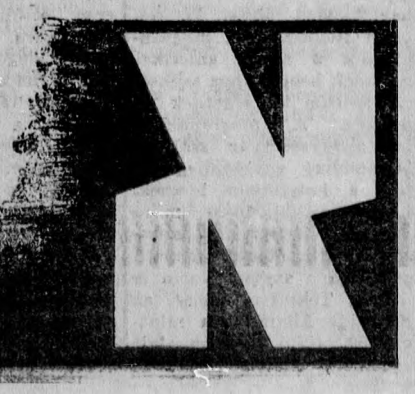
„általános cionista munkások szervezete” -hez

MEREDZD MEG „AZ ÁLTALÁNOS CIONISTA SZERVEZET” TAGJAITÓL A KÖVETKEZŐKET:

1. Ha ők az általános Hisztadrut hűséges tagjainak tartják magukat, — miért tartoznak a tőkés és munkaadók pártjához?
2. Miben különbözik az ő „programjuk” a „Klál-cionisták”, — a tőkés és munkaadók pártjának programjától?
3. Miért akarják a hisztadruti Kupát-Cholim feloszlását, amely az ország millióit szolgálja, — amikor ők meguk a „Klál-cionista Kupát-Cholim” rendelőihez tartoznak?
4. Miért akarják az „államosítás” örve alatt meghódítani a Hisztadrut gazdasági vállalatait, amikor ellenzik a magánkézben levő létfonosságú vállalatok államosítását?
5. Milyen joron nevezik magukat „néppárt”-nak, amikor, — saját szavaik szerint is, — legfeljebb 5 százalékot remélnék elérni a Hisztadrutban?

A MEGVALÓSÍTÓ, EGYSEGES HISZTADRUT ÉRDEKÉBEN

SZAVAZZ
a mi listánkra:

GÁNÉ SIMSON SZALLODA PENZIÓ.
Migdal Askalon
Kibővitve, a legnagyobb komforttal, megnyílt.
ELSŐRENDŰ KÖSER MAGYAR KONYHA.
KÖVARI ERNŐ.

A KÉSZÍTŐNEL JOBBAN VÁSÁROLHAT, MERT NEM FIZETI MEG A KERESKEDŐI HASZNOT!
A MINŐSÉGERT FELELEK.
SAROKREKAMÉ 350.- FONT
HÁLÓ-ES SZALONKREKAMÉ 145.- FONT
CSAK RENDELÉSRE • RESZLETRE IS.
PATENTREKAMÉK NAGY VÁLÁSZEKIBAN.
GUTTMANN JOSZÉF KÁRPITOSZEME,
Jaffa, Buszstraz u. 18.

HAIFAI TOR

Irtat Löwenkopfi Kálmán

A torral a Hecháluc-utca-ban találkoztam; a Bétenu mellett, a Borochov-könyvtár előtt; ott, ahol aprók emberek soktak leereszkedni azon a keskeny kis síkteremben a Kúpát Cholim vároznobai felé. Nem véletlen, hogy ilyen aprólékosan számolok be a helyszínről; ez nem csak az akarat meggyőztetése, hogy valóban megfordultam, amit itt elmondandók. Sietve haladtam el a Bétenu előtt és hamar hirtelen el a Hecháluc páros és páratlan házszámai előtt, mint olyan falusi ember, aki ritkán kerüli városba és ha mégis bevetődik, ezer meg ezerrel terhesen a megakadva.

Faruk király és Ali Khan

Egyiptom volt király, akit a milánói Tempo című hetilap riportere interjúzott meg nemrégiben — puszta-kodik. „Csodálatosan szép palotákban ezeregyéjszakai légkörben étem, de személyesen csak néhány voltam gasdag... A forradalmárok lefogták a magánvagyonomat. Mikor elhagytam Alexandriát, csak apróság volt a zsebemben.”

„Mennyi apróság?”
„Egy hűségese titkárom az utolsó pillanatban 600 angol fontot csuszított a zsebembe.” Hogyan lehetséges ez, hogy ilyen költséges életmódot folytasson? — kérdezte a riporter. „Az iszlám egyik nagy méltósága jelentékeny összeggel sietett segítségemre; — válaszolta Faruk. Sajnos, a jóember két évvel ezelőtt meghalt és azóta anyagi helyzetem rendkívül válságos.”

A továbbiakban Faruk az újságíró segítségét kérte; hogy hozzá össze néhány olasz iparmágnással, akik esetleges munkához juttatnák. Az egyik nagyiparos, akinek előterjesztették Faruk kérését, átgondolta a dolgot, de arra a döntésre jutott, hogy nincs megfelelő állása őfelsége részére. „Mindjárt gondoltam.” — mondta Faruk szomorúan.

Venezuelában, ahová Ali Khan herceg érkezett egy kis lovenszerzésre felvérte lovaival, a caracasi repülőterén a „mylord” megszólítást kapta az újságíróktól. De a szertartásos megszólítást rövidesen indiszkrét kérdések követték, amelyekre Ali kitűnő hangulatban válaszolt. Például:
— Mennyibe került a 2ik számú exfelesége, Rita Hawthorth?
A herceg mosolygva parrottozt:
— Mi az, maga is el akarja venni?

Mikor azt kérdezték, hogy a fiolléteke latin nőket, vagy a világosbőrű északi nőket kedveli-e jobban, Ali kijelentette, hogy nincsenek előítéletei és nem viseltetik ellenszenvvel a szökecsell, vagy tizianvörös-hajú szöke nőket szemben sem.

Végül egy riportert feltette az elkerülhetetlen kérdést: „Herceg, minek tulajdonítja fenomenális sikerét a nők körében?”
Ali Khan egy pillanatra elgondolkozott, majd mosolygva szerényen bevallotta: „Hát nem mondom, ha nők van szó, nem árt ha az embernek pénze van.” (Time)

ve miatt, amely kellemes emlékek régi emlékeimből. Akárcsak van is dolgom Haifán, mindig úgy csinálom, hogy végigszeljem a Hechálucot; még ha körülötte kerül is a Herzl utca túlsó részén ünnepélyes számomra a Nordau utca is. Ha állandóan ott laknék Haifán, nem szándok, szombat és ünnepnapok délutánjaim végigkörülnék a két utcát, de hétköznap olyan feszélyeztetnek érzem magam bent, ha kikerülhettem a velük való találkozásom.

A Hecháluc, — az más. Ott magamtól emberek járnak-kelenek, jobban lehet hozzájuk fordulni egy kis utbaigazításért is. Még aztán a falusi ember nem érzi azt a meghatódottságot, amit tesszem azt a Kármel, a Panoráma mellett érez, ha a szemre végigseper a városban, a tengerparton, a Perza-kert templomának aranyozott kupoláján, a kikötőn, ahol Ciprusból jövet kikötött és a Királyok-utcáján, ahol a budapesti Király-utcai állomástól vagy negyven estendő múlva a valóságban kiöltözt.

A Hechálucban a nyakkezdő sem kötelező, amit az ember rendezés felől magányában felejt. Jobban felidőztel magát. Micsit is lehet váltani, csak úgy idegenül, ismeretlenül, anélkül, hogy bemutatkoznék. Egyszer valaki a nyakamba is borult. Összetévesztett a kedves nagybátyával, de mire a tévedés kiderült, akkor már a csók ott cuppant az orcámon. Ilyesmí az előkelő Nordau vagy Herzl nem fordul elő, a Kármel központjáról nem is szólva. A Hechálucban igen, amint már említettem.

A Hechálucban már ismernek. Az árusok, a gázosok és egy kis lány, aki az egyik kapu előtt szokott karikázni. A cipőfüzárus már kéretlenül nyújtja felém a cipőfüzöt; nyáron rövidet, télen meg hosszút; egész cipőbe való. „Bővákásé kosz szoda”, — mondja a gázos, pedig ki sem nyitottam a számát. A kundsáftok felé néznek; ez bizonyos respektust teremt számomra. — „Sálom, dój, todá”, — mondja a karikázó hölgy, amidőn a szájába süllyesztem a pomimelicukrot. Ez jól esik.

Ilyen viszony a felsőbb utcákon nem fejlődhetik ki. Az emberek ott rátartibbak, a falusiak meg esetlenebbeké válnak. Már próbáltam, nem ment. Egy hölgyhöz közeledtem, aki másztikból gömböket fut a száján és amikor megdicsértem az egyik nagyobb példányt, azt vágta a fejemhez, hogy mi közöm hozzá. „Má iciphá löchá?” Egy hélig szomorokodtam miatta. Ha eszembe jut, még most is fáj.

Ilyesmí a Hechálucban nem fordulhat elő. A karikázó nő is már az első közeledésnél meghallgattott. Az újságíró is sokkal udvariasabb, már messziről lebegtatja felém a délutáni újságot és megtoldja egy „má nismá”-val, mi újság, holott ő nálamnál sokkal jobban van értesülve.

Egy szappanos zsidóm is van a Hechálucban. Ez szappant szállít számomra. Szappant, amely kivessi a foltokat. Egyszer találkoztam vele egy angroszistánál, ahol kilőszáma vette a közönséges szappant, amit ott felszeleltetek neki apró szeletekre. Még szerencse, hogy ő nem vet észre engem. Papírt is vet hozzá, színes papírt, csillagokkal, amire rá volt írva: „Made in USA”. Ott, a Hecháluc sarkán rekedtre kiáltja magát, hogy vegyetek, zsidócskák, szap-

pant, ez kitesztítja az amerikai ruhákból a foltot, mert rendszeres felmosás szoktak onnan érkezni.

Egy darabig az angroszistánál való találkozásunk után felfüggesztettem a vásárlásaimat nála, de egyszer arrahaladtamban láttam, amint a kedves neje hozza számára oda a Hecháluc sarkára az ebédet és négy apró puja csimpaszkodott a szoknyájába. Az asszony szoknyáján is volt folt, de az szegény maga vararta rá és nem volt szándékában azokat onnan eltávolítani.

Van azután egy gyümölcsárusom is a Hechálucban. Ezt az ötletemért finanszírozom. Minden szombaton új reklámokkal jön. Az idén, amidőn az első szövevel kiállott, elkezdett torkaszakadtából zsinatolni: „Secháján vekimánú lámán háze” és egy negyed óra alatt a kalapos és sápkás emberek összevárosították az egész árukeszletét. Határozottan merem állítani, hogy a városi publikum között hisztériáit emberek is voltak. Városították ama bizonyos jobboldali reklám ellenére. Sőt egy Saneh-csoportot is szerveztek.

Van nekem még egy zsidóm Haifán: Ott szokott ülni az egyik tanház előcsarnokában és valahányszor Haifán járok, el nem mulasztom, hogy tiszteletem tegyem nála. Egy pár pruta fejében olyan hatalmas áldás-zuhantogást a fejemre, hogy egy álló hónapig is el-táplálkozom belőle. Kapok én áldást az Egged-állomásnál is, sokkal jutányosabb áron, de annak olyan üzlet-

szaga van és ha csak tehetséges kiscitím. De ez az én zsidóm, ez más. Emek lelki-gyönyörtséget okoz az áldás-össztogatás. Ő tudja az áldást értékelni, mert neki egyáltalán nem jutott belőle. Taney közben, amidőn ritkábban járok be Haifára, dupla porciót kapok az áldásból. Ha ilyenkor szájfát-va bámulom, hol szedi a zsidó nevek és a hozzátartozó jelzők ilyen bő rakatárát; amelyek mind az áldással vannak szoros kapcsolatban. Sokszor olyat is mond, amire én egyáltalán nem szorulólok. Ezt hazavisszom és átadom másnak.

Kétszer is azt mondtam ebben a kis beszámolóban, hogy zsidó. Csak most látom, milyen komikus is hangzik itt, Erecben; ez a szó hogy zsidó. „Chic”-ben; ahogy ujonnan jöttek szeretik rövidítve mondani, vagy is külföldön, ott igen ott odaváló volt a szó. Olaszban vagy Svédben és másutt. Ha nem tudta az ember vagy nem akarta az illető nevével megemlíteni, azt mondták, hogy „a jid”, egy zsidó. Ez az elmondott dolgot szavahihetőbbé tette; több érdeklődést, több részvétet kellett. Használták ezt a szót másfajta helyeken is; de előbb mindig zavarba jöttem miatta, akkor is; ha mondták és akkor is, ha mással helyettesítették és azt nyögtek ki, hogy izraelita.

Itt a zsidók országában, egészen furcsán hangzik ez a szó. A többséget; az ismerttet itt nem lehet vele megjelölni. Ez csak cíve-lá-árcsere volt helyén. Itt csak a druzit mondhatom, az arabot, meg az indusot, aki turistaként idevetődik; egy druz, egy arab, egy hindu, vagy például egy magyar, egy német, egy kakastollas csendőr, egy SS-leány. De azt mondan, hogy egy zsidó? Ki nem zsidó itt Zsidóországban?

De eltértem a tárgytól.

Mondom hát kérem, jöjjen a Hechálucban keresztül, hogy a Nordau és a Herzl-en ne kelljen mennem. Éppen a Bétenu előtt haladtam el, a Borochov-könyvtár előtt. A tor ott állott; ott kigyószott a könyvtár előtt. Hosszra volt a tor, nem fért el a hatalmas könyvtárteremben, a közepe ott húzódtak a sikátorban, amely a Kúpát Cholimba vezet; a farka meg kinyúlt a Hecháluc-utca felé. Eleinte azt hittem, jégért, hűsért vagy másért van az a furcsagyűlölközés; de aztán rájöttem, hogy egészen másért, pletkák mögött urak és hölgyek ültek és néhány garas-kötesendőj ellenében, onnantól a külföldi és a beföldi remekíróit valációndiakolnak nyugdíjas öreguraknak, csitri hölgyeknek és minden rendű-rangú szellemi táplálékra szorulóknak.

Különböző definícióit olvastam már a kultura fokmérőjéről. Van, aki azt mondja, hogy a szappan. En azt állított, hogy a Borochov-könyvtár Haifán, ott a Bétenu sarkában, ahol az bizonyos sikátor naponta megjelik a torba állók se-regével.

Ké; hogy nem akadt még politikai, vagy magánember, miniszter vagy irnok. Abá Chus; vagy közönséges polgár, aki lefotografálja a Hechálucot ezt a tor és el-küldje az UNO-nak. Bismarcknak a gyűjtőkérdés kiküldetésének a Reader's Digestnek, az illusztrált lapoknak a vasfüggöny mögött és államférfiaknak, az egyetemistáknak, a közép és elemi iskolásoknak, az óvodásoknak, a városi és falusi tanácsoknak, templomoknak, rendházaknak és zárdáknak.

A kép alá csak ennyi szöveget írnek: „Ki mi-Cion tőce Torá, mert Cionból származik a Tan...”

A csodagyógyszerek kora

A gyógyszeripar fenomenális fejlődése minden kezeletet felülmúl. Egyik legújabb felfedezés az a. a. tetracycline, melynek 1953-ban történt bevezetése óta a betegségeknek egy egészen új skálája került kontrol alá. A tuberkulózis ellen, amelyet az elmúlt tíz esztendőben sztreptomocinnal kezeltek, ma az a. a. epoloxerone-vel küzdenek, mely tökéletes gyógyítással kezelhető.

Könnyen lehetséges, hogy a hormon-therápia terén leváltják a cortisonot és a reumatikus arthritistől szenvedő hét és fél millió beteg a cortisonnál hatásosabb szintetikus gyógyszerekkel fogják kezelni. Ezek a szerek ma hatásosan kezelik az érelmeszesedést, magas vérnyomást és ehhez hasonló betegségeket, amelyek ezideig az Egyesült Államokban előforduló halálos esetek több, mint felének voltak okozói. Az elmúlt évek legjelentősebb fejleménye ezen a téren az a felfedezés, mely szerint ezek a magas vérnyomást ellen-súlyozó gyógyszerek kitűnő eredménnyel alkalmazhatók bizonyos lelki betegségek ellen is. Hogy a lelki betegségeknek vegyszerekkel való esetleges sikeres gyógyítása mit jelent az legkönynyebben úgy mérhető, ha figyelembe vesszük, hogy az Egyesült Államok kórházágyainak több, mint felét ilyen betegek foglalják el.

A gyógyszeripar órási fejlődése

A gyógyszeripar gyors fejlődése hűben tükröződik vissza ezeknek a csodagyógyszereknek széleskörű hatásosságát és rendkívüli elterjedését. Egyáltalán nem rendkívüli, hogy egy gyógyszergyár áruforgalmának fölött olyan gyógy-

szerekben bonyolítja le, amelyek öt év előtt még nem szerepeltek a katalógusában. És kevés olyan ipar létezik, amelyben a konkurencia olyan erős, mint a csodagyógyszerek gyártói között. A tetracycline például, amely egyike a leghatásosabb antibiotikumoknak, egyidejűleg két vállalat dobta piacra és a cikket ma öt különböző társaság öt különböző név alatt hozza forgalomba, teljes zűrvavart okozva, úgy a gyógyszereszek, mint a nagyközönség körében, — az állandó szabadalmi perekről nem is beszélve. Ez a vetélkedés, bár bizonyos kellemetlen mellék-

Szérum a vírus ellen

A poliomyelitis (gyermekparalízis) elleni új szérum, amely egyike a kísérlet alatt álló ótitanyagoknak — a legfrissebb azon drámai felfedezések láncolatában, amelyeket az orvosi vegyi ipar a penicillin 1942-ben történt felfedezése óta tett. Látványos sikere — a szérum állítólag nyolcvan-tól kilencven százalékban hatásos a gyermekparalízis ellen — máris felvetette az igazságos elosztás könyves problémáját. Az (amerikai) Gyermekparalízis Elleni Liga, amely az elmúlt évi nagyszabású oltási kísérleteket finanszírozta, magára vállalta 9 millió amerikai gyermek beoltásához szükséges szérum költségeinek fedezését. A megrendelést hat gyógyszergyár szállítja, amelyek egyidejűleg abban a helyzetben lesznek, hogy további 10-20 millió gyermek beoltásához szükséges szérumot tudnak majd ezenfelül a szabad piacra is dobni. Tekintve, hogy az Egyesült Államokban mintegy 60 millió 20 éven aluli gyermek, illetve fiatal és

hatásokkal jár (titokzatos-ság, kereskedelmi kémkedés) — az árak alakulását kedvezően befolyásolja. Hogy egyre több új vállalat lép a szakmába, az egymással vetélkedő gyógyszerek felfedezése, vagy a már létező gyógyszerek olcsóbb előállításai módja, szabadalmi törvények kijátszása, stb., — mindezek a tényezők az árak és a hasznos lényeges csökkentését vonták maguk után. A valamikor oly drága penicillin például ma az eredeti árának egy töredékért kapható, annyira, hogy csomagolása ma pontosan annyiba kerül, mint maga a gyógyszer.

(Ez az életkor a leghajlamosabb a polióra), nincs kizárva, hogy lelkiismeretlen gyárosok, nagykereskedők és viszonteladó gyógyszerészek visszaélve az áruhiánnyal készleteik nagy részét a fekete piacon adják el. Jöttek szülők készségesen fizetnek jóval magasabb árakat az elírt 6 dollárnál.

Bár jelenleg nagy hiány uralkodik a gyógyszerben — az export Kanada kivételével szigorú ellenőrzés alatt áll — a gyógyszergyárak máris megtették a szükséges előkészületeket a szérum előállítás fokozására olyannyira, hogy az év végéig elegendő gyógyszer lesz a piacon 60 millió személy beoltására és 1956 felezéséig a európai szükséglet is fedezve lesz. Az a körülmény, hogy a gyógyszeripar hajlandó vállalni a kereskedelmi kockázatot még a kísérleti eredményeinek hiányos megállapítás előtt, új példa csupán az új nagy amerikai szérum és gyógyszereszek gyors orientációjára és vállalkozókodására. (The Economist)

Képek

St. Paul törvényhozói Tiszvársalattól ellenében hozzájárulásukat adták ahhoz, hogy a vodkát nyilvánosan árusítsák, noha Gordon Wright képviselő a vita során tiltakozott a javaslatnak törvényerőre való emelés ellen, mondván, hogy „ez a törvény nem egyfajta kommunista propaganda. A Právdá emelése hiroszelsi fogja a vasfüggöny mögött élő népeknek, hogy mi nem tudnak megjelenni az é nemzetit italuk nélkül.” (Time, Csikagó)

Ketten beszélnek:
Rófrfi: Ha lesz szives magadmi a telefonszámát, úgy majd felhívom, ha megsegédi.

A nő: A telefonkönyvben benne van:
A férfi: És mi a becses neve?
A nő: Az is benne van a telefonkönyvben.

(The New Yorker)

A tampa rendőrség be-szüntette a nyomozást, melyet gyilkosság ügyében kezlestek folyamatosan ismeretlen tettesek ellen, miután értesítést kaptak a new-yorki FBI-tól, hogy a ki-szóott embert csontok egy óskori indiai földi maradványai. (Time, Csikagó)

Egy hideg téli napon Cohen és Levi együtt mennek az üzletbe. Az egész uton nem beszélnek egy szót se. Végül megszólal Levi:
— Miért nem beszél az egész idő alatt? Szólj már valamit!
— Nem lehet — hangzik a válasz — nagyon fázik a kezem.

(Forverts, New York)

Két fegyveres bandita behatolt Harry Rosen queen-i vendéglő lakásába, ahol éppen ebédelt a felesége, fia és leánya, valamint egy vendégük. Ezeket a banditák sorban kifosztották, de nem távoztak el a lakásból, hanem órákon át vártak, amíg a család is hazamegy. — No végre, hogy megjött — fogadta az egyik rabló Harry Rosen. — Ilyenkor kell jönni? Most szegény felesége utjamelegítheti az ebédjét... Ezután olvették a napi bevételét, kétezer dollárt és minden értéktárgyat, jötvényát kivánták neki és eltávoztak. (N. Y. Times)

— Uram, megfigyeltem, ön minden reggel két koktelt vitet fel a szobájába, mintha valaki magánál lenne és azt is megkínálja.

— A helyzet az, hogy az első koktelt után egészen más embernek érzem magam és ezt a másikat is illik megvendégeini. (The New Yorker)

Morristownban (New Jersey állam) két évi börtönrátölték Mrs. Ponterey, 57 éves asszonyt, aki nyaralójában, fia és leánya szemeláttára agyonlőtte orvos férjét. A bírósági tárgyaláson az asszony igyekezett a történeteket szerencsétlen véletlenként feltüntetni, de mindkét gyermeke ellen vallott.

Itélelhoztal előtt azonban a vádlott nő leánya szótkért és módosította az előbbi vallomását. Kijelentette, hogy úgy ő, mint fivére hazug vallomást tettek. A tragikus eset így folyt le: Először a fivére megverte az anyját, azután az anyja lőlte az apját, utána ő be-mert a házába a fivére vadászgyeversért, mellyel rá-lőtt az anyjára, de nem találta el. (N. Y. Times)

ZENEÉLET

Búcsú a zenekartól

Kissé háborzongató látványt nyújt a filharmónikus zenekar európai menetrendje: két hónap leforgásán belül kilenc ország 38 városában 43 hangversenyt ad. Franciaországban három különböző helyen lép fel, közben hol Svájcba, hol Olaszországba rándulva ki. Minden lelkesezésünk és ünnepi megilletődésünk mellett is arra kell gondolnunk, hogy ily embertelenül kimerítő programot nem muzsikusok, hanem csakis rideg létezők állíthattak össze és — minden örömről ellenére is — fáj a szívünk művészeinkért, akik egy ilyen munkára kényszerülnek. — Mint ismeretes, Paul Kletzki és Paul Paray mellett néhány olaszországi hangversenyt Leonard Bernstein vezényel, Isaac Stern közreműködésével, aki a karmester-zeneszerző filozófikus „szerenád”-jának hegedűszólóját játssza.

Mindössze két rövid izraeli mű szerepel a programon, az egyikről, Marc Lavry négytételű táncáról, már beszámoltunk, a másikat, Jozsef Kaminszky, a zenekar hegedűs-koncertmesterének „Izraeli vázlatai”-t a hétfő esti diszhangverseny keretében Kletzki mutatta be. A szerző legsikeresebb szerzeménye egy szellemes perszifláló, régi olasz stílust utánozó trombita-koncertino és az elmúlt évben bemutatott hegedűverseny. Más műveiben Jozsef Kaminszky, aki Lengyelország egykori leghíresebb színesnőjének fia, a keleti galutti zsidó zenei hagyományokat ápolja. A jelenleg bemutatott műben az első két tétel: előjáték és intermezzo is utóbbi irányt követi, és csak az utolsóban, egy keleties táncban, melyet különböző hangszerkombinációkkal variációkban dolgoz el, csillan fel egy valódi színesnői orientális dallam. Az ujdonság főérdeme a szellemes hangszerelés, valamint a határozott tudást eláruló kidolgozás, — viszont, azt hiszem, egészben véve túlságosan retrospektív, kissé elavult ahhoz, hogy az új izraeli zenét kellőképpen reprezentálhassa külföldön. A zenekar, művészi vezető hiányában, ily kényelmesen konvencionális művet talál az európai közönség elé, mely már régesség túljutott hasonló stíluson, és csodálkozni fog kissé, mennyire vissza vagyunk maradvá folklor tekintetében... Ez részben, sajnos, igaz is, de nem oly mértékben, mint a legszívesebben izléssel az európai turnéra kiválasztott két szerzemény.

A nagy európai turné másik súlyos szépséghibája, hogy a zenekar még néhány hangversenyre sem hívta meg Georg Singer karmestert, aki évente több hónapot vendégszerepel külföldön, de saját hazájának zenekara a tőle megszokott közönnyel mellőzte. Így azt a rendkívül sajnálatos benyomást keltjük ismét külföldön, hogy ennek a kis országnak van ugyan egy igen jó zenekara, de — „ne bich” — karmestert külföldről kell hoznia, ha valami jót akar produkálni.

A hangversenyek többségét Paul Kletzki vezényli. A hétfői diszhangversenyen, az Ohel Sémben, Beethoven 7-ik szimfóniáját hallottuk tőle, s bár ezúttal

már külföldi kollégáimnak kell átengedni a bírálat jogát, „pro domo” nem kerülhetem el azt a megjegyzést, hogy — előadása megdöbbentett. Az évszázados Beethoven-hagyományokkal rendelkező Európában nem sok reményünk lehet, hogy ily nyugtalan, erőszakoltan „színes”, modoros interpretáció, mint a Kletzkié, nagy elismerésre számíthatna. A zenekar is karmesterének minden erőfeszítése ellenére, hogy hatásos legyen, a szokottnál tömpábban szólt. Ha Kussevitzy, vagy Celibidache vendégszereplésére gondolunk, mikor az orkeszter pompásan hangzott, úgy beláthatjuk, hogy ez a mostani jelenség nem az együtt terhére írható.

Szorongó érzéseinktől Paul Paray mentesített bennünket, a műsor második felében César Franck szimfóniáját vezényelve. Rá sem lehetett ismerni a zenekarra! Kletzki hangszereket szóltat meg, Paray — muzsikál, de úgy, hogy zenekara szinte a háttérben marad, s csak magát a muzsikát élvezhetjük. Kletzki — képtelen — kidagadt erekekkel, göröcsösen hatni akar, Paray nemes, tiszta művésze oly tömör egységbe foglal mindent, zenekart, művet egyaránt, hogy a legkisebb hangzásbeli, vagy esztétikai törés sem mutatkozik. Kifinomult ízléssel rajzol ki magas művészi készséggel minden kis frázist, hajszálnyi pontos-sággal adagol minden hangsúlyt, és Kletzki elaprózó részletmunkájára helyett hatalmas vonalban építi fel az előadott műveket. Boldogan hallgattuk a Franck-szimfónia nemes romantikáját Paray előadásában, mert éreztük, hogy ez az előadás méltó kitűnő zenekarunkhoz — Európában is...

Mint egy nagy nemzetközi mérkőzés minden fázisát követjük majd a távolból filharmónikusaink, zenei nagyköveteink külföldi út-

ját, szívből kívánva sok sikert és remélve, hogy amit a politika kiméletlen önzése nem volt képes megvalósítani, azt az ő művészi munkájuk teremti majd meg: a népek Izrael iránti nagyrabecsülését!

BOSKOVITZ SANDOR — az Engel-díj nyertese

Kedden este osztották ki ünnepélyes keretek között a múzeumban Tel-Aviv város ezidei zenei Engel-díját, melyet Boskovitz Sándornak ítéltek a zsidó- és zenei irodai versenydíjra. Mintegy nyolc évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett ez a valóban kitűnő koncert, amelyet annakidején a filharmónikusok Georg Singer vezényletével, Bram Blez előadásában mutattak be. Ezúttal a szerző zongorakíséretével — (mint Hevesi Piroska egykori tanítványa, ma is elsőrendűen játszik) — szintén Bram Blez a két utolsó tételt adta elő. Valóban rejtély, filharmónikusaink miért nem ezt a művet vitték magukkal turnéjukra, — eltekintve rendkívül hatásos és mindvégig érdekes kidolgozástól, behatárolt szemlélettel az új keleti-zsidó zenei stílust. A később jött elismerést, — s a soha később nem jóvá 300 fontos díjat — Boskovitz Uri Sándor személyében méltónak juttatták.

NEGYKEZES HANGVERSENY

A múzeumban — életben először — hallottam egy csak negykezes zongoraműveknek szentelt, teljes estét betöltő műsort, Pnina Salzman és Frank Pelleg előadásában. A házi muzsikálásnak ez a meghitt formája már klasszikus zeneszerzők is komoly művek megírására késztetett. Mozart is sok szonátát írt négy kézre, melyek közül a 4-iket hallhattuk ezúttal. Erőteljes Schubert f-moll fantáziája, melyet életének páratlanul gazdag termésű utolsó évében, 1828-ban írt, s amelyben a kontrapunkt művészetét csillogtatja meg, szinte mohó sietéssel igyekezve ezen a téren is pótolni, amit addig elmulasztani vélt. Két témáját szívhezszólon dalolja végig az egész fantázián.

Pataki László

A ZSIDÓ VILÁG HIREI

AMERIKA

Az amerikai Zsidó Kongresszus Izraelben idező jogtanácsosa beszámolt arról a nagyszabású munkáról, amelyet a kongresszus végez az amerikai antiszemitizmusnak a megfékezésére. Az amerikai zsidó kongresszus, amely a Zsidó Világkongresszus szerves része, 1918-ban Stephan Wise és Luis Brandes főbíró alapították és ma 120 ezer tagja van. Az amerikai zsidóság jogiért folytatott harcában sokféle területen tevékenykedik. — Harcot folytat azok ellen az iskolák, lakóházak, szállodák és munkahelyek ellen, amelyek nem akarnak zsidókat felvenni. Allandó küzdelmet folytat a McCarren féle bevándorlási törvény korlátozásainak a megszüntetésére. Ezenkívül a polgári szabadság védelmére minden ilyen célú, még néger szervezetekkel is együtt működik. Matulownak, a kongresszus jogtanácsosának a meglátása szerint az antiszemitizmus Amerikában napról-napra csökken és az antiszemita aktivitás élen mindössze egy félucrat hangoskodó ember áll. Ugyanakkor elismeri, hogy nem minden államban olyan kielégítő a helyzet, mint New-Yorkban. — „Az Egyesült Államok nagy országa, amely különböző hármérsékletű körzetekre oszlik”, — mondotta. Így például Chikágóban, ahol a törvény nem tiltja a munkaadónak a munkások közötti megkülönböztetést egy statisztikai kimutatás szerint a munkaadók 24 százaléka nem hajlandó zsidót alkalmazni.

A newyorki bíróság felmentett egy zsidót, akit az azal vádoltak, hogy vasárnapi napon építette szukoti sátrát és ezzel megszegte a vasárnapi munkaszünet törvényét. A bíróság elfogadta az érvelést, hogy az Istenszolgálat nem tekinthető munkának.

Amerikaszerte nagy feltűnést keltett az a beszéd, amelyet Karl Herman Wass, unitárius lelkész az „Amerikai keresztény zsidó tanács Izraelért” c. egyesület egyik vezetője egyetemi diákok és tanárok előtt a napokban New-Yorkban tartott. A keresztény pap beszédében éles támadást intézett az arabbarát zsidó ellenes egyesületek veszedelmes propagandája ellen. Főleg a „Közkelet amerikai barátai” és az „Amerikai Tanács Izraelért” nevű egyesületeket említtette meg, mint melyeknek a propagandája — szerinte — az amerikai külügyi hivatal politikájára is erősen rányomja bélyegét. A szerzetes szerint a Közkeleten folytatott Izrael-ellenes új amerikai politika a szabad világnak a védelmi harcát gyöngíti. Ezért, — mondja a keresztény lelkész szóról-szóra, — „kötelessége minden hű amerikaiinak, aki hazáját és a szabadságot szereti, és hisz a demokrácia erejében, hogy ez ellen a romboló propaganda ellen felemelje szavát úgy Amerikában, mint az egész világon.”

NÉMETORSZAG

Einsteinnak, a halhatatlan zsidó szellemóriásnak a halálára egyes német lapok is nagy tiszteletadással reagáltak. Az egyik nagy frankfurti ujság a „Frankfurter Zeitung” Einsteinról többek között ezt írja:

„A német nép nagy fia volt, de mert egyben zsidó is volt, el kellett menekülnie Németországból. Korunk legnagyobb szellemét elűzték és idegenbe kényszerítették s bizony, hogy az eljövendő nemzedékek ezt az eljárásunkat nemcsak határtalan ostobaságnak, de a leg-

nagyobb aljasságnak is fogják tartani.”

Erőteljes megemlíteni, hogy a világ lapjaival ellentétben, a szovjet „Izvestija” Einstein professzor halálát egy 13 szavas hírből adta tudtul olvasóinak. „A nagy fizikus és természettudós” tegnap, 76 éves korában meghalt.”

A szovjet lapokban Einsteinról nemrég megjelent tudományos cikkek ugyan a fizika terén elért eredményeit készséggel elismerték, ugyanakkor azonban hangsúlyozták, hogy filozófiai és életfelfogásbeli tanításai nem állják meg helyüket.

Remarque, a világhírű író nemrég megjelent európai körútja alkalmából, baráti körben Berlinben egy sok év előtti meglepő történetet elevezt fel, amelyet az író Ausztriában évekkel ezelőtt állítólag feltétlenül zavarihatott emberektől hallott.

A dolog sok évtizeddel ezelőtt, egy határvidéki kis osztrák faluban történt. A falu erdős hegyvidéken fekszik és a falu erdeje arról volt híres, hogy abban egy tiszteletnek örvendő, magányos remete élte a maga egyszerű életét a faluban éven telteleg felhagyva egyszerű munkáival. Sok év elteltével azonban az öreggel valami furcsa dolog történt. Egy kora reggel felülva látta őt a hegyről lefelé sietni, s ahogy a hegyes-völgyes falunak az egyik parasztházhoz ért, berohant a házba, amelynek lakói már odakint a mezőn dolgoztak s a szobában a bölcseben csak a kisgyerek feküdt. Az öreg megragadta a csecsemőt és nagy erővel dobta le a szakadékra néző ablakon át a mélységbe.

A falu összefutott lakóinak a nagy csodálkozására a szakadékból kimentett gyerekek semmi baja nem történt, mégis, az öreg remeté a bíróság akkor halálraítélte, s csak kegyelmi aktus folytán változott át a halálos ítélet életfogytiglani fegyházra. Ami azonban a történetben a legérdekesebb: a csecsemő nem volt más, mint a későbbi Hitler Adolf.

ARGENTINA

Erőteljes adatokkal szolgált az argentinai zsidóság életéről az Izraelben idező Mose Goldmann, az argentinai hitközségek szövetségének elnöke. Az argentinai hitközségek szerinte mind ortodox alapon állanak, sem reformhitközség, sem az amerikai értelemben vett konzervatív zsidóság nem létezik. A hitközség vezetői vallási ügyekben legfelsőbb döntő fórumnak egyöntetűen az izraeli főbíróságot ismerik el.

Az argentinai zsidóság 95 százaléka valamilyen hitközségnek a tagja. Eppen ezért a hitközségek az élet minden területén nagy befolyással bírnak. Iskolától kórházig minden intézmény a hitközségek kezében van és minden hitközség cionista alapon áll. Ezért Argentínában nem is találkozunk az Amerika egyéb államaiban ismert asszimilációval, vagy gyakori vegyesházassággal. Az évtizedekkel ezelőtt Argentínában letelepített zsidó földművesek mintegy 12.000 lelket számláló utódai ma is földművelésből élnek. Az Argentínából alijázók nagyrészt ezeknek a földműveseknek a fiatalból kerülnek ki.

Buenos-airesi jelentések szerint a valamikor „Baró Hirsch” nevet viselő Rivéra zsidó település most ünnepeelte 50 éves fennállását. A település ez idő alatt fejlett városná bővült, amelynek főterén a jubileumi ünnepség keretében leleplezték az európai zsidóság hatmillió

á. ... emlékére emelt márványoszlopot. Ugyanakkor a város főutcáját hivatalosan Herzl Tivadarról nevezték el.

A megyei kormányzó ünnepi beszédében többek között ezeket mondotta: 26 család alapította 50 év előtt a ma virágzó várost s hogy a város ilyen fejlődést ért el, ez azért van, mert Peron elnök nincs tekintettel sem fajra, sem vallásra, de mindennél többre becsül az ország polgárainak becsületességét és jóakarátát. Kubovi, Izrael argentinai követe beszédében Eva Peronnak, az elnök elhunyt feleségének szavait idézte, aki annakidején kijelentette: „A jogtalan ságnak és igazságtalanságnak is vége szakad egyszer.” A zsidó nép szívében ez a vigasztalás nagy visszhangra talált és méginkább az, hogy Argentina a zsidó menekültek nagy tömegét fogadta be és azoknak tisztes élethelehetőséget biztosított.

ANGLIA

A Zsidó Világkongresszus angliai tagozata által rendezett drámai művek versenyén kitüntetett pályaművek között egy egyfelvonásos drámai munka is szerepel. A drámai költemény címe: „Izrael 2000-ben” és arról szól, hogy az eljövendő száznyolc atomháború után a világ különféle országainak a vészoltó menekült lakói hogy járulnak Izraelben a menekültügyi miniszter elé és hivatkozva népüknek a zsidósággal és a cionizmussal szemben mutatott jóindulatára, kéri az országba való bebocsátásukat. Az egyfelvonásos drámának a szerzője Noémi Kollmann.

MÁJUS 1-TŐL

ismét megnyílik az

„OÁZIS” RAMAT GAN
Tel. 71302

BARÉS KERT

nagy szenzációs műsorral

„The 3 Flamingos”

a nagyszerű táncármas

Rosette Zarou

a nemzetközi énekesnő

Patricia & Valeria

a két londoni táncszár

Boris Jahalomi

és zenekara

Különleges konyha

Polgári árak

A HAIFAI MIRJAM SZABAR, AKI AZ ELSŐ DÍJAT NYERTE

Niki-pályazaton,

A KÖVETKEZŐKET NYERTE:

A „NIKI” varázsrúd: — Konyháiban tiszták, ragyognak az edények! A kőtelen — milyen hűvös a fehérműt! Fénylik a padló, — ahát, minden farsáng nélkül, mióta a „NIKI” betöltöztetett házukba.

NI-CSODÁUD
Neca gyár... terjesztő AKKA

Gyűjtsd a... csomagolást! Május... p. elején kerülnek a... kiostására.

1955 IV 29 Uj Kelet 9

Hogyan használják fel politikai célokra a Hisztadrut apparátusát?

TEL-AVIV

Egyes intézmények központjai által késedelmesen folyósított összegek hiánya miatt a város fontos munkálatok leállítására kényszerült. A munkaközvetítő iroda ez ellen az eljárás ellen erősen tiltakozott, tekintve, hogy ez a munkanélküliséget növeli.

Munkanélkülieket vittek az Irija épületébe, hogy ott ülősztrájkot folytassanak.

A város tisztviselőikara (az uralom a Mápj kezében van) az Irija elleni szimpátia-sztrájkot határozott el.

Vajjon az Irija büne-e, hogy a sürgős munkálatok számára nem álltak rendelkezésére megfelelő összegek? Nem!

A telavivi munkástanács vajjon miért rendezett sztrájkot Tel-Aviv polgármestere ellen? Vajjon valamilyen munkaviszály miatt? Nem!!! Hanem, mert a polgármester klacionista!

HAIFA

A város vezetősége és az Irija dolgozói között munkaviszályból kifolyólag nézeteltérés támadt. Az Irija dolgozóinak legnagyobb része a dolgozók váadját támogatta.

De a munkások megválasztott váadjának a titkárságát elmozdították. A dolgozók váadjának a titkárat elbocsátották. A polgármester elleni sztrájkot letiltották! Vajjon a szakmai vizslyt ezzel felszámolták??? Nem és nem.

Hanem? Mert a polgármester a Mápj tagja.

Szavazz az uralkodó pártnak a munkást szolgáló sztrájk ellen és a Hisztadrut adminisztrációjának a politikamentessé tétele érdekében

az általános cionista munkások szervezetének és pártokivülteknek a listájára!

Jó szöveget

keresünk

rendes szövegszövegekhez.

Cím: Tel-Aviv, Herzl utca 4. sz., szobát 8.

APRÓHIRDETÉSEK

Maradjon fiatal
Pedikür - Kosmetika
Délidőben 18.
Tel-Aviv, Allenby 87. sz.
(Eckmann mellett, az udvarban)

ADAS - VÉTEL
UJ VARGOPEER 150.- tonitól, részlete, csak ing. Hirschensohn-nál, Jaffa, Buszstrazs 12.

ÓRA - ÉKSZER
Vétel - JAVITAS - Eladás
VADNAI ÉKSZERESZ
T. A., Allenby 83. (udvar)
VARROPEP-eladás, csere, javítás, részlete. Klein és Fla (azelőtt Kassa), Jaffa, King George 30.

WAGENBERG-BUTOR, Tel-Aviv, Rámhán-u. 8. - Ruhaszekrények, 3-5-ajtósak. Magas és alacsony búftek, szalonasztalok és székek, ágyműtatók, csapóágy. Uj munkák is, részletefizetésre.
SZEFER-TORAT keresek megvételre. Cim: Uj Kelet, Natania, Ráv Kuk 12.

ALLAS FOGLALKOZAS
Gyállo VARRÓLÁNYT elsőosztályú szalonmunkához, kézilányt, valamint tanulóányt felveszek. - Dr. Sauberné, T. A., Allenby 65.

Bevezetett, megbízható AKVIZITÓR, képzésgaranciával, képviselket keres bármely szakmában. „Képviselő” jellegre a kiadóba.

ELSŐRENDU
varrónöket
azonnal felveszek
RACHEL
T. A., HAYARDEN 9

Gyorsan számoló PENZTAROST és elsőrendű könyvelőt keresünk. - Tel Aviv, telefon 22998., d. e. 9-11.
ORTOPED CIPESZ KERES 30 „VARRÓPÉ”-MUNKASOKAT, 10 fizetéssel, Neuwirth, Jeruzsálem, Mamilla 43.

Levelézés -- házasság
SOK NYELVET BESZÉLŐ, vállas, 29 éves, szép, házias leány, állami állásban, hozzáillő férj keres. „744/55” jellegre a kiadóba.

KÖZTISZTIVISELŐI ALLASOM, Komplet lakással van és nagyon egyedül vagyok. Szeretnék - nővel és szándékkal - megismerkedni. Keresem, 35 körül, kedves modoru, okos csinos, feltétlen urival. Irjon: „Jeruzsálem” jellegre a kiadóba.

Harmatnégy éves, csinos, házias nő FERJHEZEMENNE - megélhetéssel, lakással rendelkező. - „Barna” jellegre, Haifa, POB 4094

FIATALOS, 47 éves asszony férjhezmenne. „726/55” jellegre a kiadóba.
EGYEDULALLO asszony lakással, férjhezmenne jobbjézésű, megélhetéssel bíró férjhez 50-60-ig. - „Szombattartó 4947” jellegre, Gershon Ben, Tel-Aviv, Allenby 51

LAKAS-BÉRLET
LAKASAT, ÜZLETHELYISÉGET bérbeadjuk, eladjuk gyorsan. Forduljon bizalommal a „Hámekász” Irodához, Tel-Aviv, Merkáz BAA6 Melácha-u. 12. Telefon: 22085. (10-1, 4-7-ig.)

LAKAS, ÜZLETHELYISÉG a közismert „Express” irodán át. Tel Aviv, Merkáz BAA6 Melácha 5. sz. Tel. 5376. (10-1, 4-6.)

LAKASOKAT, ÜZLETEKET Tel Avivban, Ramat Ganban és környékén bérbeadjuk a közismert Ringel-Irodán, Nachlat Benjamin-utca 39. Telefon 5713.

LAKASAT bérbeadjuk, eladjuk gyorsan és kedvezően Minz Elenberg és Esa Gtján, Tel Aviv, Jayne 34. Telefon: 62514.

EGYSZOBAS, komfortos, 2.500.- font; kettőszobás gyönyörű, Rehavián és városban, 4.500.- font. Háromszobás luxus Rehavián 6.800.- font, Katamonban 4.600. 1-2-3-4-5 szobás lakások a város minden részében. Lakásait gyorsan kiadom, bérbeadom. - Blechner, Jeruzsálem, Hotel „Zion”, Lunz-u., tel. 2367.

Könyvek - Könyvtarak
KÖLCSÖNKÖNYVTARAKNAK bérbeadjuk magyar, román, német, lengyel könyveket, választás szerint. Uj könyvtárakat létesítünk. Kérjen prospektus: „SZIFRENU” Ludd, Mem-u. 35.

JÓ ÉS UJ KÖNYVEKET olvashat a Jambor Eliseva kölcsönkönyvtárától. Tel-Aviv, Allenby 84, udvarban. Könyveket a legmagasabb áron veszek.

Merkáz Hadiro
BNE-BRÁK, Akiba u. 56.
1. KETSZOBAS HAZ, luzus, komplett, melegvízzel, kb. 400 m² szép kerttel, Bne-Brák központjában csak 8.000 font. Azonnal beköltözhető.
2. 1 1/2-SZOBAS, komplett lakás, Zichron Meirben, Bne-Brák mellett, 1.500 fontért kiadó.
3. JO MAKOLET Bne Brák központjában, csak 4.300.- font. Jó megélhetés.
4. HÁROM SZOBA, komplett, luxus, új, fronton (bájt mesutái), a város központjában, csak 5.000 font kp. és 2000.- jelzálogkölcsön. Azonnal beköltözhető.

A B N É H E R Z L
közleményei:
1955 május 2-án, hétfőn délután 3 és 4 óra között indulunk Kibuc Ejnabba. Találkozás a Sirkin utcai 52-es autóbussz végállomásán. - A kibuc megtekintése szakszerű vezetés mellett. Usonnát, vendégeket és jóhangulatot mindenki hozzon magával.
*
Május 3-ikán este 6 1/2 órakor vezetési ülést, utána 8 órakor választmányi ülést tartunk a Pajgában.
*
Május 9-ikén Einstein Albert emlékest. - Figyelje hírdetésünket.

KERESÉSEK
WERTHEIMER úr Temesvárról, rokona ügyében szíveskedjék címét a haifai fiókiadóhivatallal közölni.

EPERJESIEK! Ki tud WEISZLOVITS ISTVAN (dr. Aladár - Braun Erzsébet fia) hollétéről? Választ kér: Weisz, Jeruzsálem, Talpiot, Ejn Gedl 43.

BESZERZÉS
ÁGYNEMUT hozott anyagból, gyönyörűen készített, olcsó áron. Legújabb hímzés- és monogramminták. Pehely- és vattapaplan megfizethető, olcsón készített és átdolgozunk. Töltet, pelyhet a magassabb áron veszünk. - Weismann, T. A., Dizengoff 118. sz., lépcsőn.

A KARCSUSAG titka: Ehrenthaine fűzfájalos, Ramat Gan, Arlosoroff 18.

KULONFELE
HASKO MERNOK CIONOZ olcsón, garanciával. - Tel-Aviv, Hamelech Kores 16. Jelada Hálévi-Shelekin saroknál. - Telefon délelőtt 11.30 óráig: 24357.

NEM LÓG, NEM TAG.
LASTEX-SZEL
BOKA FIX.
ZOKNIJA UJ LESZ!
MUSTOPPOLAS
INGGALLERÓZAS
mint az új
VADNAI-ne
T. A., Allenby 83., udvar.

AGYTOLLTISZTITAS.
Érte megyünk és hazaviszük. - Featherindustry, Tel Aviv, Merkáz Wolowetsky 5/14, tel. 83415.

KOSMETIKA, SZORTELENITES!
Legújabb amerikai típusú rövid-hullám-géppelme hivatás hához megyek. Davidovits, Gav-Jam G., Sikun Teiber 322, Haifa mellett.

POLITUROZAS, batorjavítás, újalakítás gyakorlati, lakásban. - Ébner asztalos, Herzlia G., Bét Guttmann.

HAIFAI apróhirdetések
DETEKTIVREGENTOL a esmodernebb irodalomig mindent megtalál SAMUEL Kélesszékonytárban, Haifa, Herzlia-u. 7. sz. (udvarban.)

Elsőrendű SÜLLYESZTOS VARRÓGEP kiadó. Haifa, Acha-u. Mésbára, orif 79 (2-4 kb246).

Mielőtt vesz, elad, bérlet lakást, házat, üzletet, műhelyt, keresse fel saját érdekében a

HOROVITZ,
ingatlanirodát.
Haifa, Nordau 9.
Bérlakások a Hádár minden részében már 1.500.-. Örök-lakások a legnagyobb luxusig már 3.000.-. Előnyös feltételek

Gyakorlott BLUZVARRÓZÓ otthoni munkát kaphat. „4/33” jellegre, Uj Kelet, Haifa, Shapira 13.

ANGOL, héber, francia, német, magyar levelező-útitárs! Magasos állású változtatna. - Otthonában vállalja gépelést. Ben Slomo, Haifa, Herzli-u. 6/L em.

מרוד עברי
בהפאך מאמר על חיינו
בסיוע ובסיוע של משרד התקשורת
תבח דאר 199 ת-ל-אביב
יוני ששי ז באר תש"ו
29 באפריל 1955

שוק חפשי לקשר וקארן
הממשלה החליטה לעשות שוק חפשי לקשר וקארן. המצרכים האלה ימשיכו אצלם. להיות בקצוב במנות חדשות ובמחירים נמוכים. אבל מי שרצה יותר מהמנה שקצוב, לא יצטרך עוד לקנות בשוק השחר, אלא יוכל לקנות את הקשר והקארן בקל תנות מכלת. את בשר השמורים והקארן יתנו לחיות ישר מהמחסנים של הממשלה במחירים של שוק חפשי.
המחיר של קסת בשר שמורים של חצי קילו יהיה 1.300 ל"י. עד עכשיו היה המחיר 1.600 ל"י. מחיר הקארן יהיה גם הוא. פחות או יותר, בסביבת 1.300 ל"י הקילו.

אש תותחים בנגב
משמר ישראל שער בגבול הפטרוליים" שעל יד גבול רצועה צוה, מצא מוקש. קשהמקשר צמד על יד המוקש התחילו לירות עליו ממוצב מצרי. האש היתה חזקה מאד. קדי להפסיק את האש המצרית צריך היה להשיב ביריות מתותחים ישראלים.
משמר ישראל שער על יד גבול ישראל-ירדן בסביבת לוד, הוא קבוצת מסתתרים ירדנים. הם היו בתוך שטח ישראל. המשמר הישראלי פתח על המסתתרים באש וגרש אותם אל מעבר לגבול.

הסכם מסחרי בין מצרים לארצות הברית
מצרים חתמה על הסכם מסחרי עם ברית המועצות. הסכם הוא על סך 1.750.000 לירות מצריות. בין חתמה מצרים על הסכם מסחרי עם רומניה על סך 1.500.000 ל"י רות מצריות.

איזנהאואר: נדלון האשירות לשלום
נשיא ארצות הברית, איזנהאואר, אמר בשינון כי בזמן האחרון רואים אפשרות להפסקת המצב הקשה בעולם. הוא אמר שהחסים בין המזרח והמערב נעשים יותר טובים. בזמן האחרון קתבו הנשיא איזנהאואר ונגנר ז'קוב - שר המנהל מסובטי - מריחים אחד לשני. איזנהאואר לא מסר מה כתוב במכתב. הוא רק אמר שיש בהם ענין גם משביעים רצון.

מצב חרום בסוריה
הממשלה הסורית החליטה על "מצב חרום" בקל סוריה. לפני זה היה "מצב חרום" רק בלבנון. לורקתה הממשלה עשתה זאת כדי לאפשר לה לתת עזש לאלה שהביאו לרצח סגן הרמטכ"ל הסורי.

עברית לך אהד
פאת ש. פדש
(ש' ל' א' - פתחלים)

שעור חמשים ושבעה
בריאנו הנה מה לעשות...
בוצ? - אני שואל.
- ואיפה אפשר להיות? - עו-נה הבחורה.
- גם ערים יש בישראל, מל-אביב, ירושלים, חיפה, נתניה...
- מה אפשר לעשות בעיר? - את קבר היתת פעם בעיר. מה עשית בריו?
- הו, בריו היה מה לעשות? -
- בריו חלמתי ארבע שנים לעבר היום בפרנס תנה - ענתה הבחורה בצחוק וקורה לעבורה שלת.
פרוש המלים:
בירה - העיר במדינת, שקה יש-בת הממשלת.
הקשרה - לומדים לעמד.
מקטבל - פגיס.

Abdel Nasser egyiptomi és Nehrú indiai miniszterelnök Rangoonban, Burma fővárosában megjelentek a hatodik buddhista szinóduson, amely a buddhista szentírásokat kodifikálja.
Icsiro Hatojama japán miniszterelnök a parlament épületében fogadást rendezett a Tokióba érkezett egyiptomi, szíriai, libanoni és transzjordán külügyminiszterek tiszteletére.

Üzenet a fiamnak
Drága kis Fiam! Ismét leteszem az emlékezés egy szál fehér virágját drága Nyughelyedre. At-élem azt a borzalmas napot, amikor véretekkel ir-tátok be neveteket Te és Társaid a Zsidó Történe-lembe. Mindjobban rá-m-borul az Este. Látlak ezüstön fényben fölkelni és hallom a hangod: Anyám, nézd az Országot, a városokat, a falvakat, a zöldele Földet. Hallom a drága hangot, az ivrit dalokat amiket énekelteél. Örözm a tiszta lelkednek és megalkuvást nem tűró igazságszeretetednek em-lékét. És mindennap olva-som az utolsó üdvözléted, amit haza írtál:
בשומרים הופקדו לונני
נס ביום ונס בלילה
Malter Lea, Hadera.

A MAPAJ HAIFAI MAGYAR TAGOZATA
május 4-én, szerdán este 8 órai kezdettel a Windsor kerthelyiségében (Eggeddel szemben)
napgyűlést rendez.
Megnyitó: Sariel-Walter Eliezer
Előadók: Aba Chusi, Haifa polgármestere és Danzig Hillél, az „Omer” szerkesztője
Művészi műsor: Sosáná Dámári.
Érdeklődőket szíven látunk - Beléptidj nincs.

Haifai mozi-musor:
GAI-OR. Nappal: péntek, vasárnap, hétfő: DENVER ES RIO GRANDE. - Kedd, szerda, csütörtök: CURTAIN CALL AT CACTUS GREEK
Este: THE GREAT SINNER. - G. Peck, A. Grandier

MAXIM - Tel-Amal-Chalissa: SZETIVANEJI ALOM Shakespeare drámája - Zene: Mendelssohn

ORION: ROMEO ES JULIA (színes)
Laurence Harvey Susan Shental

EN-DOR (Tel. 3421): Szombat, vasárnap, hétfő: AT WAR WITH THE ARMY. - D. Martin, J. Lewis
Kedd, szerda, csütörtök: LOVE NEST
William Lundigan June Haver

ARMON (Tel. 4848): A 24-ES MAGASLAT NEM VÁLA-SZOL. Michael Wager, Edward Mulhare. Ch. Hararft

PEER (Tel. 2232): FEKETE LOVAG - (színes) - Alan Ladd Patricia Medina

HADAR (Tel. 2509): Szombat, vasárnap, hétfő: EGY FEGYENC EMLÉKEI (színes) Rock Hudson
Kedd, szerda, csütörtök: GYÖNYÖRÜ ALMOK
Doris Day Danny Thomas

AMFITEATRUM (Tel. 4018): Izraeli bemutató, - CinemaScope - NIGHT PEOPLE - (színes) Gregory Peck Rita Gam

ORAH (Tel. 4017): ORVOS A HAZNÁL (színes, 2-ik hét)

MARTHA
CIMU BEGENY 5-IK FOLYTATASAT.
Az első négy számot a „Gad” T.-A., Cslenov 13. sz. terjesztő cégnél megkaphatja 300 prutáért személyesen, vagy bélyeg beküldése ellenében, postán.
1955 IV 29 Uj Kelet 11

ernstein miniszter:

Nem lehet az árelenőrzést a közeljövőben megszüntetni

A hitelkorlátozást nem tartja megfelelő eszközként az infláció csökkentésére — Egyenjogúságot követel az adózás terén

„A valutaellenőrzés megszüntetése már nem távoli vágyálom, a behozatal feletti felügyelet azonban nem szüntetjük meg a közeljövőben” — mondotta tegnap Perek Bernstein ipar- és kereskedelemügyi miniszter a tel-aviv-jaffai kereskedelmi kamara évi közgyűlésén, amely az Amerikai Cionisták Házában zajlott le.

A miniszter kijelentette, hogy a hitelkorlátozás nem megfelelő eszköz az infláció csökkentésére,

a magas kamattal pedig akadályokat gördít a gazdasági fejlődés útjába.

„Nem értek egyet a Z. Hooflennek, a Nemzeti Bank elnökének az inflációs veszéllyel kapcsolatos kijelentésével — mondotta Bernstein, aki elpanaszolta, hogy minisztériumát nemcsak a szocialisták, hanem a magánszektor is támadja. A nagykereskedők azt állítják, hogy előnybehelyezi a kis kereskedőket s megfordítva. A továbbiakban a miniszter kifejtette, hogy sehol a világon nincs százszázalékosan ellenőrzésmentes gazdasági

élet és a magánkezelés szabadsága csak relatív fogalom.

Ha megszüntetnék a kenyér árának ellenőrzését, megdrágulna a kenyér, emelkedne a drágasági index, növekednének a bérek, ami végül is inflációhoz vezet. Ezt pedig meg kell akadályozni, ha fokozni akarjuk az exportot.

— Ha meg akarjuk szüntetni a valutaellenőrzést — mondotta Bernstein miniszter — azáltal, hogy az ex-

porttal fedezzük szükségleteinket, akkor Anglia nyomdokaiba kell lépünk és munkát kell eladni külföldön, — azt a különbséget, ami a nyersanyagok és a kész ipari cikkek értéke között van.

Az adminisztratív intézkedések miféle fognak használni, ha nem fokozzuk a kivitel,

— mondotta a miniszter, aki aki ugyanakkor a fontban adott hiteleknek más valuta értékéhez való kapcsolása ellen foglalt állást, mert — állítása szerint — ez megren-

díti a lakosságnak a fontba vetett bizalmát. A font stabilitása pedig jelentősen függ attól, hogy a lakosság bizik-e benne, mert különben igyekeznek megszabadulni a pénztől és ez csak inflációhoz vezet.

A lakosság vállaira nehezedő adóterhek igen magasak és az adókievéés rendszere is újjászervezésre szorul.

Perek Bernstein miniszter követelte a különböző szektorok egyenjogúsítását az adópolitika terén és alacsonyabb adóskála bevezetését. Egyben rámutatott arra, hogy míg a cionista mozgalom a mezőgazdaságra fektette a hangsúlyt,

ma már kezdik elismerni, hogy a kereskedelem fontos feladatot tölt be az ország gazdasági életében

— fejezte be a beszédet Perek Bernstein ipar- és kereskedelemügyi miniszter.

Ma nyújtják be a listákat a hisztadruti választásokra

Tel-Aviv (Az Új Kelet tudósítójától). Ma nyújtják be a május 8-ra kitűzött hisztadruti választásokon résztvevő pártok jelölőlistáit és ezzel a választási küzdelem eléri csúcspontját. A Mápáj jelölőbizottsága tegnap úgy döntött, hogy listavezetői a Hisztadrut volt főtítkárai lesznek.

A lista élén Dávid Ben Gurion hadügyminiszter áll,

utána Jozsef Sprinzák, a Kneszet elnöke, Mordecháj Námir és Golda Méirson munkügyi miniszternő következnek. Az ötödik helyet Pinchász Lávon, volt hadügyminiszter foglalja el, aki Námir előtt a Hisztadrut főtítkára volt. A listán szerepelnek még Arán és Sitrit miniszterek, valamint Govrin és Argov képviselők. A listát valószínűleg Sárét miniszterelnök zárja majd be.

A Mápám listájának élén M. Jaári és Jákov Chazán képviselők, J. Jiccháki, a Hisztadrut arab-osztályának igazgatója és B. Linn, az ügyvezetés tagja állnak. Az Achdut Ávodá listavezetői Jicchák Tabenkin, a párt szellemi vezére, J. Zerubável, Jiszráél Gállil és Jigál Alon tábornok.

Az Ovéd Hácioni listájának élén Mose Kol, a Szochrut vezetőségi tagja, Idov

Kohén képviselő és J. Sáári, a Hisztadrut ügyvezetésének tagja foglalnak helyet.

A klácionisták munkáscsoportjának listáját dr. E. Rimált képviselő, S. Norenberg és dr. L. Face nyitják meg.

A kommunisták választási listájának élén Eszter Wilenszka képviselő és P. Tubin városi tanácsos állnak.

A 801 nevet tartalmazó jelölőlistákat ma délután 4 óráig nyújtják be. Haifán a Mápáj szakadárfrakciója külön lista benyújtásának tervével foglalkoznak.

Hétfőtől „filmháború” kezdődik a Mápáj és a Mápám között. Mindkét párt választási programjával kapcsolatos filmet fog a város szabad terein vetíteni. Az Achdut Ávodá és a Mápám szatirikus műkedvelő csoportokat is „bevetett”, amelyek a választási gyűléseken lépnek fel.

5715 Ijjár 7., péntek
1955 április 29.
Gyertyagyújtás ideje:
Jeruzsálem 5.39
Tel-Aviv 5.57
Haifa 5.48

5715 Ijjár 8., szombat
1955 április 30.
Hetzakasz: Acháré-Kódosim
Háttár: Amosz 9, 7-15.
Szombat kimenetele:
Jeruzsálem 6.57
Tel-Aviv 6.51
Haifa 6.54

— Függetlenségi ünnep Ejlátban. Ejlátban, ahol csütörtökre halasztották a függetlenségi ünnepeket, tegnap délelőtti sportversenyeiket rendezték a hadsereg és a polgári lakosság között, délután pedig katonai felvonulást tartottak. Este a Bót Hechájában volt ünnepség a léghaderő zenekarának és Ejlátba meghívott művészek részvételével.

* Vasárnap, május 1-én Ramat-Ganban, „Ordea”: A Svájci Kabarepszínpad — Voli Geter és Walter Morath.

Az izraeli magyarnyelvű könyvtár példátlan sikere, Abádi Ervin BAL UTÁN című korrajának MÁSODIK KIADÁSA rövidesen megjelenik.

Jegyzetese elő példányát a helyi terjesztőnél, vagy: Új Kelet, T. A., Hangev-u. 11., hogy késedelem nélkül jusson hozzá a könyvhöz, mely elsőnek ad öszvény, igaz képet a magyar zsidóságról, az utolsó magyar-zsidó generáció történetének tükrében. — Ezt a könyvet eddig tízezer olvasták! (*)

* A Poáde Mizráchi munitipális gyűlése. A Poáde Hámizráchi és a Mizráchi vasárnap a Poáde Hámizráchi telavivi székházának nagytermében 400 delegátus jelenlétében gyűlést rendez, amelyen a munitipális és hitközségi kérdéseket fogják megvitatni. A gyűlés meg fogja határozni a mozgalom irányvonalát a közelgő választásokra. Ugyanakkor a delegátusok beszámolókat hallgatnak meg a mozgalom tevékenységéről a különböző helyi tanácsokban és hitközségekben.

* Társaságban, utcán, feltűnést keltenek a DROR-Textil, (T. A., Wolfson-u. 22) különlegesen szép cotton-impriméi. — A cég főnöke Heller Ferenc (Kolozsvár) 30 éves tapasztalattal a legízlesebb anyagokat, olcsó, szolid árakban hozta a nyári szezonra.

* Az „Eldorado” Haifa — Kármel, átalakítás miatt átmenetileg zárva.

* ZIMRONI TOVA férfiing-szaküzlete, T. A., Sheinkin utca 29. FÉRFIDIVATCIKKEK.

* MOLNÁR MOSER KÖLNIVIZET használjon. Kapható minden jobb illatszertárban.

FEHER AGYARAK.

„Szeretettel és türelémmel felülkerekedünk a természet vastörvényein”, állítja Jack London. Ez az alapfogolata a neves író legjobb könyvének, a „Fehér agyarak”-nak, melyről rendkívül film készült. A Matmid folytonjatszósorozat szombattól kezdve vetíti a „Fehér agyarak”-at, egész héten át, reggel 10-től este 11-ig, 22 és főpiaszteres helyiségekben. Szombaton délután 6-tól — Bejárat az Allenby 92-94 sz. között. (*)

* Csak tudni kell holl „Hadash”-nál vannak a legjobb könyvek! — „Hadash” költőnkönyvtár, könyvesbolt, Tel-Aviv, Hájárkon-utca ötvenkilence.

ZOA HOUSE
HOLNAP
szombat (ápr. 30.) 2 előadás a ZOA-házban, 6.45, 9.15:
A SVAJCI KABARÉSZÍNPAD
Jegyek a ZOA-házban; Rádió Union; Schlesinger.

GINÁTI-JÁM
a telavivi tengerparton
ISMÉT NYITVA.
Délután könnyű, este tánzenét játszik
DUCCI-CARLO
közkezdelt zenekara
LOLA FOLMAN
új repertoárral, délután és este.
Beléptidij nincs.

— Keresztény asszony alijázott Csehszlovákiából. — Margaret Neumann csehszlovákiai keresztény asszony érkezett a csütörtökre virradó éjjel Zürichben keresztül az országba, hogy csatlakozzon Natanján élő férjéhez. Otto Neumann néhány évvel ezelőtt alijázott és azóta fáradozott felesége kihozatala érdekében, amire a csehszlovák hatóságok végül is megadták az engedélyt. Margaret Neumann alijázása előtt a prágai körházban dolgozott.

— A szociális irodában hagyta a gyermekét. Menáchem Sarabi petach-tikkval lakos tegnap a telavivi Jezsud Hámáálá utcában levő szociális segélyirodában hagyta kéthónapos csecsemőjét. Sarabi, akit jól ismernek már, az egyik tisztviselőnek nyújtotta át a gyermeket, majd eltűnt. A csecsemőt a szociális irodában gondoskodnak, a rendőrség pedig megindította a nyomozást az apa kézrekerítésére.

— Sok a kávé Braziliában. Rio de Jan. -ból jelentik: Az állami külkereskedelmi hivatal megállapítása szerint Brazília kávétermése az idén 16 millió zsákot tett ki. A múlt évből visszamaradt hatmillió zsákkal együtt Brazília az idén 22 millió zsák kávé szállított külföldre.

— Kicsett az ablakból és behalt sérüléseibe egy kisfiú. André Lurdé Turiel 9 éves jaffai kislíú tegnap kiesett szüleinek második emeleti lakásának ablakából és néhány órával a szerencsétlenség után a jaffai francia körházban behalt sérüléseibe. A rendőrség megállapította, hogy a gyermek azért hajlott ki az ablakon, mert anyjának akart kiáltani, aki a szomszédos francia iskolában dolgozik.

A Cronica című limal (Peau) lap jelentése szerint Albert Einstein első doktori diplomája a Limában élő Robert Steinegger svájci mérnök kezében van, aki együtt lakott vele, amikor Einstein a zürichi műegyetem diákja volt.

A vietnámi ellenzék támadásba ment át Saigon ellen

Saigon (UP). Dél-Vietnamban tegnap teljes erővel kitört a nyílt polgárháború, ami végre arra készítette Bao Dai császárt, hogy békekonferenciát hívjon össze. A Saigont körülvevő ellenzéki hadsereg heves ágyútűzzel indította meg a támadást a főváros ellen, amire a kormánycsapatok tüze végre válaszolt. A lázadó tüzeiről lövedékei lángborították a külvárosok egy részét és számos épületet rombadöntöttek. A kormány csapatok viszont heves tüzet zúdítottak az egyik külvárosra, ahol a felkelők voltak össze csapatait. A felkelők azzal válaszoltak, hogy Ngu Din Diem miniszterelnök palotáját lötték. A csatának mintegy 100 halottja és több, mint 200 sebesültje volt.

Az esti órákban a francia katonai hatóságok rövid fegyverszünetet hoztak létre, hogy el lehessen szállítani a sebesülteket.

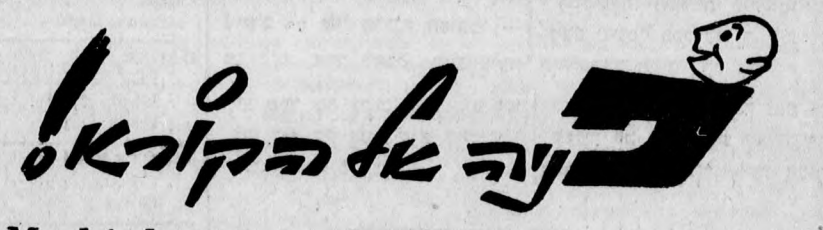
Páris (UP). — Bao Dai császár, aki már közel két éve Cannesban, a francia

Az olasz parlamentben tegnap este kezdődött az elnökválasztás, de az első három menetben a nyugalomba vonulni akaró 81 éves Luigi Einaudi utódját még nem sikerült megválasztani.

Lévi Eskol pénzügyminiszter Buenos Airesben tárgyalásokat folytat Argentína és Izrael új kereskedelmi egyezményéről, amelynek keretét, hír szerint, kétféle dollárban akarják megszabni.

Amerika ammani nagykövetsége átnyújtotta az első bevándorlási engedélyeket 45 palesztinai arab menekültnek, a kétezer palesztinai menekült közül, akiknek ezt Eisenhower elnök menekült bevándorlási programja keretében megígérték.

A Szovjetunió közölte az osztrák kormánnyal, hogy megszünteti a korlátozásokat a szovjet zónában és a hajózási korlátozásokat is

Megkérdezzük az olvasót

Közvéleménykutatás

A Progresszív Párt tudni szeretné, mi az Ön álláspontja az alábbi kérdésekben

- Elég éretnek tartja-e az izraeli választópolgárt arra, hogy ki tudja alakítani politikai véleményét és ennek megfelelően le tudjon szavazni a választásokon akkor is, ha nem parolnak el milliókat választási propagandára? Igen Nem
- Helyesnek tartja-e, hogy a községi választásokat egy napon tartják a Kneszet-választásokkal és remélhető-e, hogy ez a tény elő fogja mozdítani a helyi közigazgatás politikamentesítését és a munitipális gazdálkodás megjavítását? Igen Nem
- Megoldhatók-e hazánkban a vallás, a tradíció és szellemi élet különböző problémái sorozatos torzalkodással és erőszakkal, a vallásos és világi rétegek kölcsönös engedményel és türelme nélkül? Igen Nem
- Vajjon a különböző társadalmi rétegek közötti éles és állandó harc az uralomért és az együttműködés teljes hiánya megoldják-e az ország társadalmi és gazdasági problémáit és elősegítik-e a termelést, amely az életnivó felemeléséhez vezet? Igen Nem

Válaszában húzza alá ezeket a szavakat: Igen nem
Vágja ki ezt a részt az újságból és küldje el az alábbi címre: Tel-Aviv, POB 4897

123 הדואר ישולמו ע"י הסוכן אישור ס.ס.
31.12.1955 שחוקפו פו ביום
לכבוד
המפלגה הפרוגרסיבית
תל-אביב
4397 ת.ד.

A feladó címe:
Családi és keresztnev:
Pontos cím:
Utca, házzszám:

VALLÁSOS HISZTADRUT-TAG!
SAVAZZ a Hisztadrut egyetlen vallásos listájára
ERŐSITSD A VALLÁSOS MUNKÁS EREJÉT A HISZTADRUTBAN
SORAKOZZ FEL LISTANK KÖRÜL